

การประเมินตนเองด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุผล
สำหรับสถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน
(โรงพยาบาลเอกชน)

โดย ... กองสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
ข้อมูล ณ กันยายน 2564

ตามที่คณะกรรมการสถานพยาบาล ในคราวประชุมครั้งที่ 11/2563 เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2563 มีมติเห็นชอบในหลักการต่อแนวทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุผลในสถานพยาบาลเอกชน แบบประเมินตนเองด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุผลสำหรับสถานพยาบาลเอกชน และกำหนดให้สถานพยาบาลเอกชนประเมินตนเองตามแบบประเมินฯ ดังกล่าว ปีละ 1 ครั้ง โดยมีเกณฑ์กำหนดระดับการพัฒนาด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุผล ดังนี้

- สถานพยาบาลที่ได้คะแนนน้อยกว่า 50% อยู่ในระดับ 1
- สถานพยาบาลที่ได้คะแนนอยู่ระหว่าง 50% และน้อยกว่า 80% อยู่ในระดับ 2
- สถานพยาบาลที่ได้คะแนนตั้งแต่ 80% ขึ้นไป อยู่ในระดับ 3

แนวทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพด้านการใช้ยา
อย่างสมเหตุสมผลในสถานพยาบาลเอกชน

แบบประเมินตนเองด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลสำหรับ
สถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน (โรงพยาบาล)

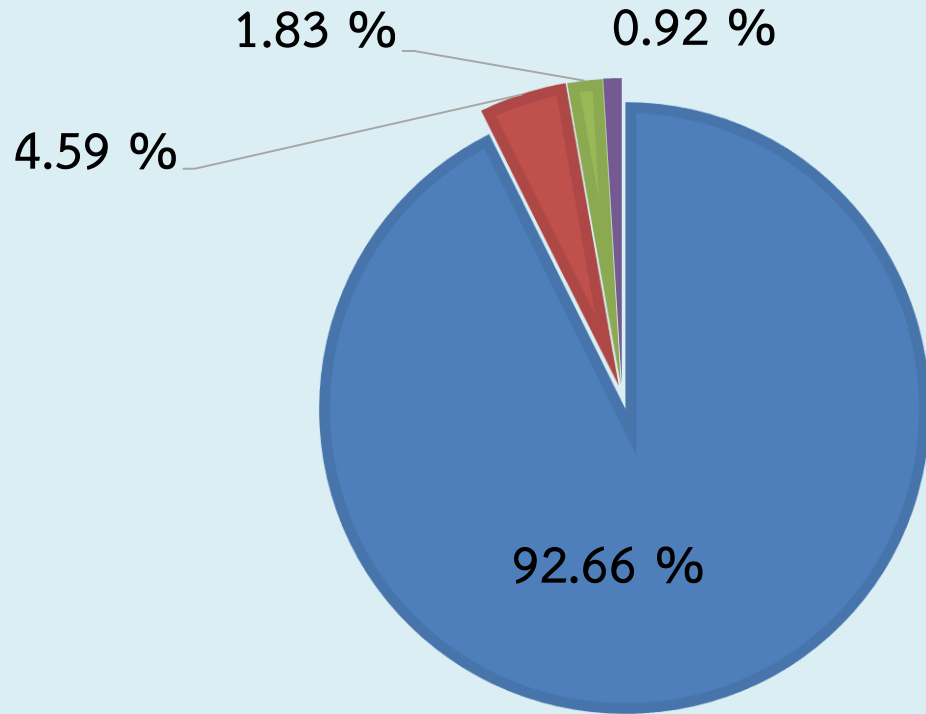
แบบประเมินตนเองด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลสำหรับ
สถานพยาบาลประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน (คลินิก)

การดำเนินการ ปี 2564

- ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม 2564 มีโรงพยาบาลเอกชนทั้งสิ้น จำนวน 394 แห่ง
- ให้โรงพยาบาลเอกชนดังกล่าวตอบแบบประเมินตนเองออนไลน์ ในช่วงเดือน กันยายน 2564
- โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์ จำนวน 109 แห่ง (27.66 %)

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์ 109 แห่ง

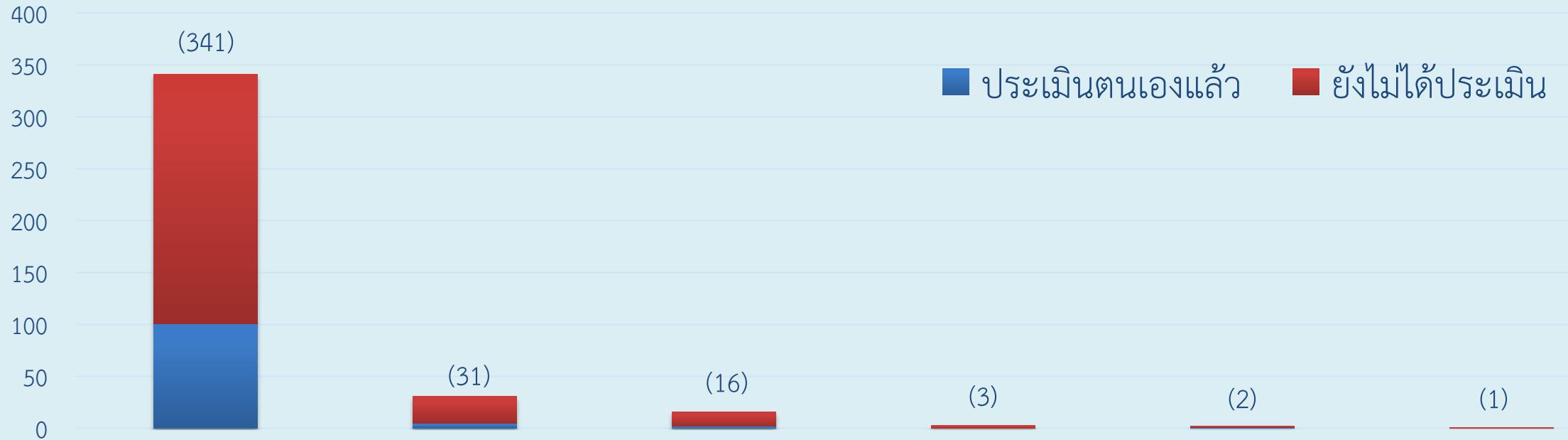
- โรงพยาบาลทั่วไป
- โรงพยาบาลเฉพาะทาง
- โรงพยาบาลเฉพาะประเภทผู้ป่วย
- โรงพยาบาลทันตกรรม

แบ่งตามลักษณะของโรงพยาบาล

- โรงพยาบาลทั่วไป 101 แห่ง
- โรงพยาบาลเฉพาะทาง 5 แห่ง
  - จักษุ 1 แห่ง
  - จิตเวช 1 แห่ง
  - มะเร็ง 3 แห่ง
- โรงพยาบาลเฉพาะประเภทผู้ป่วยเรื้อรัง 2 แห่ง
- โรงพยาบาลทันตกรรม 1 แห่ง

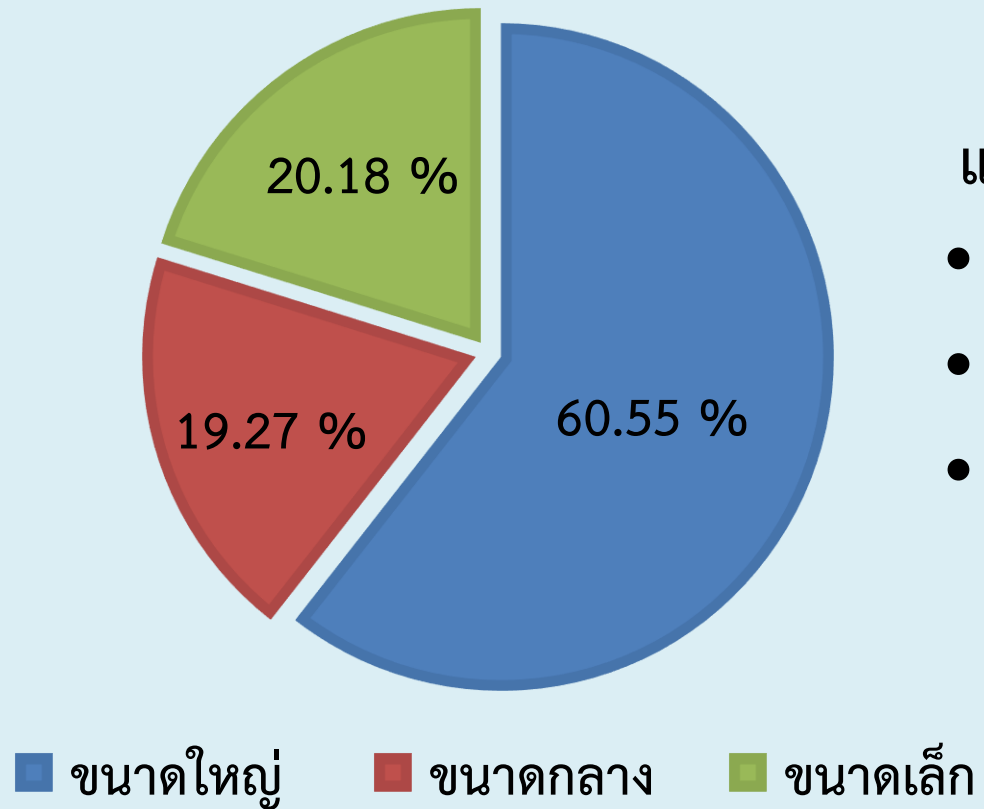
โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์

แบ่งตามลักษณะของโรงพยาบาล

โรงพยาบาล	ทั่วไป	เฉพาะทาง	เฉพาะประเภทผู้ป่วย	กายภาพบำบัด	ทันตกรรม	การพยาบาลและการผดุงครรภ์
ประเมินตนเอง (แห่ง)	101	5	2	0	1	0
ร้อยละ	29.62	16.13	12.50	0	50.00	0

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์ 109 แห่ง

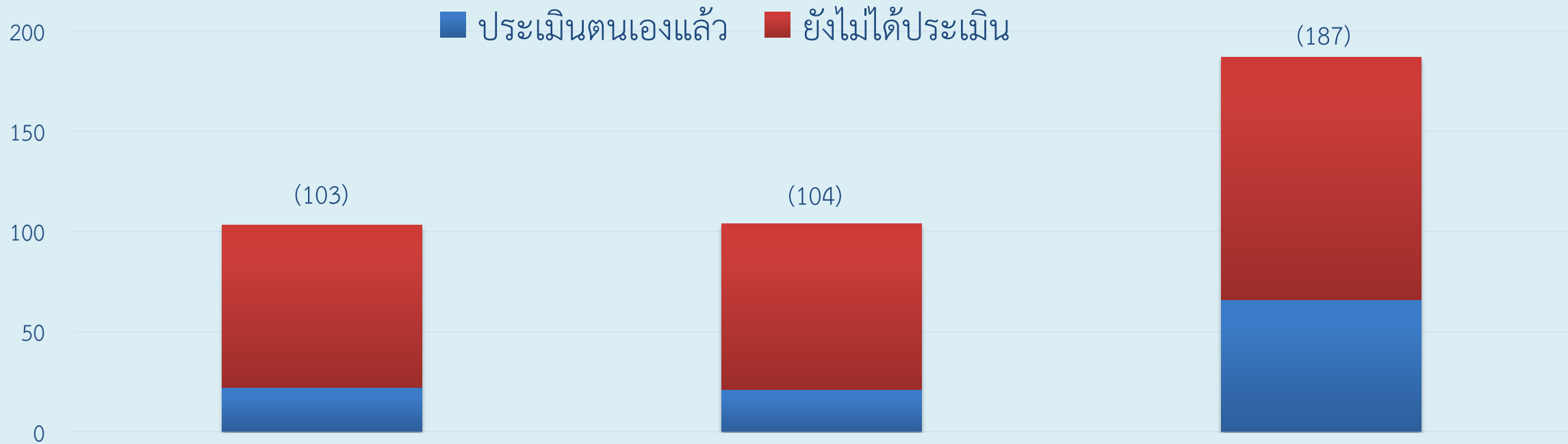

แบ่งตามขนาด

- ขนาดใหญ่ (91 เตียงขึ้นไป) จำนวน 66 แห่ง
- ขนาดกลาง (31-90 เตียง) จำนวน 21 แห่ง
- ขนาดเล็ก (ไม่เกิน 30 เตียง) จำนวน 22 แห่ง

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์

แบ่งตามขนาดของโรงพยาบาล

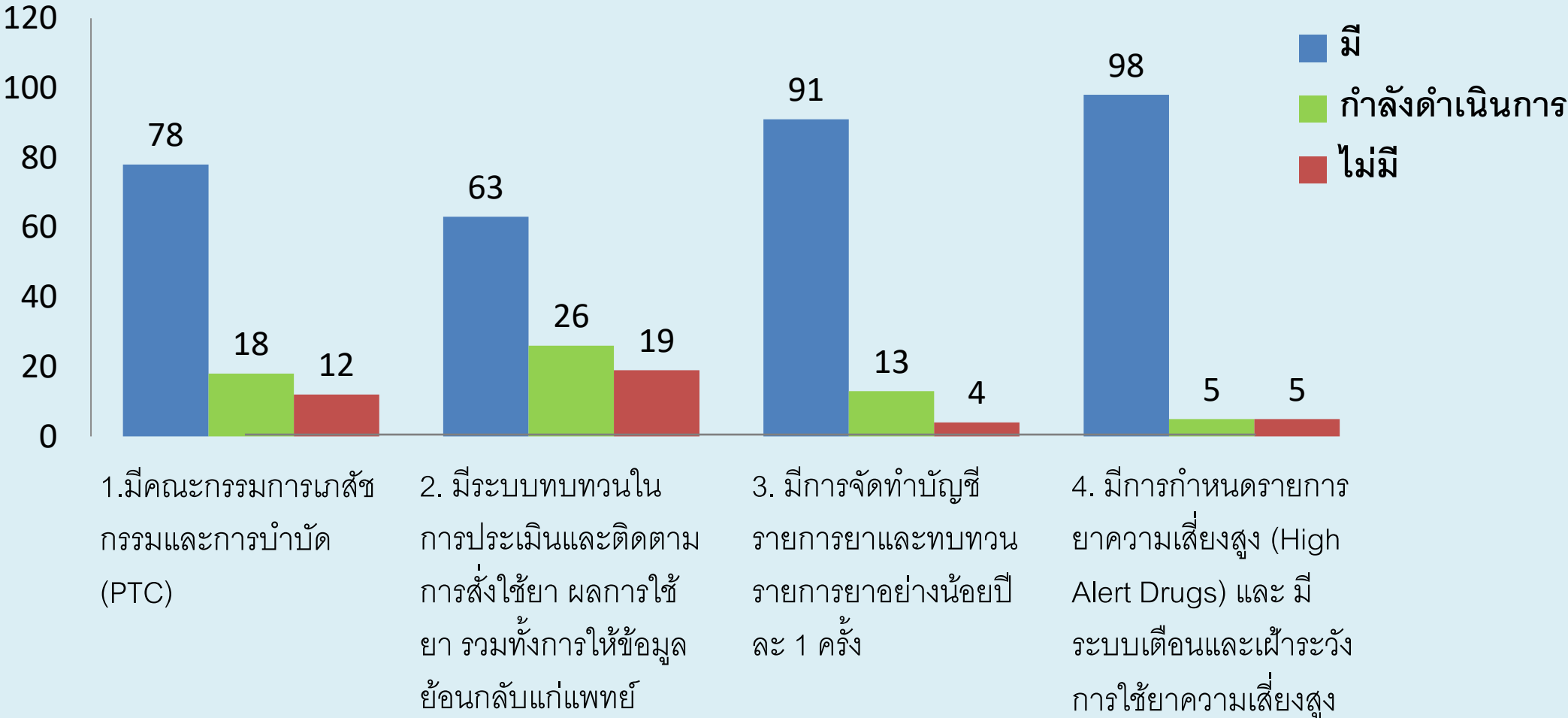
โรงพยาบาล	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ประเมินตนเอง (แห่ง)	22	21	66
ร้อยละ	21.36	20.19	35.29

- ข้อสังเกต : โรงพยาบาลทันตกรรมให้ข้อมูลว่าข้อคำถามในแบบประเมินบางข้อไม่มีในโรงพยาบาลทันตกรรม ดังนั้น ข้อคำถามในแบบประเมินบางข้อไม่สอดคล้องกับลักษณะโรงพยาบาล จึง**ไม่รวมโรงพยาบาลทันตกรรมจำนวน 1 แห่ง** ดังกล่าว
- โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์ จำนวน 108 แห่ง
- แบบประเมินตนเองด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุผลสำหรับสถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน (โรงพยาบาลเอกชน) มีหัวข้อการประเมิน 33 ข้อ คะแนนเต็ม 66 คะแนน โดยแต่ละข้อกำหนดคะแนน ดังนี้
  1. ไม่มีการดำเนินกิจกรรมใดๆ (ไม่มี) = 0 คะแนน
  2. เริ่มดำเนินการ หรือมีการดำเนินการไม่ต่อเนื่อง หรือยังไม่สมบูรณ์ (กำลังดำเนินการ) = 1 คะแนน
  3. ดำเนินการอย่างสมบูรณ์และต่อเนื่องจนเป็นปกติของโรงพยาบาล (ดำเนินการแล้ว) = 2 คะแนน
- เกณฑ์กำหนดระดับการพัฒนาด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุผล แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้
  - คะแนนน้อยกว่า 50% อยู่ในระดับ 1
  - คะแนนอยู่ระหว่าง 50% และน้อยกว่า 80% อยู่ในระดับ 2
  - คะแนนตั้งแต่ 80% ขึ้นไป อยู่ในระดับ 3

ผลการประเมินตนเองด้านการใช้จ่ายอย่างสมเหตุผล
สำหรับสถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน
(โรงพยาบาลเอกชน)

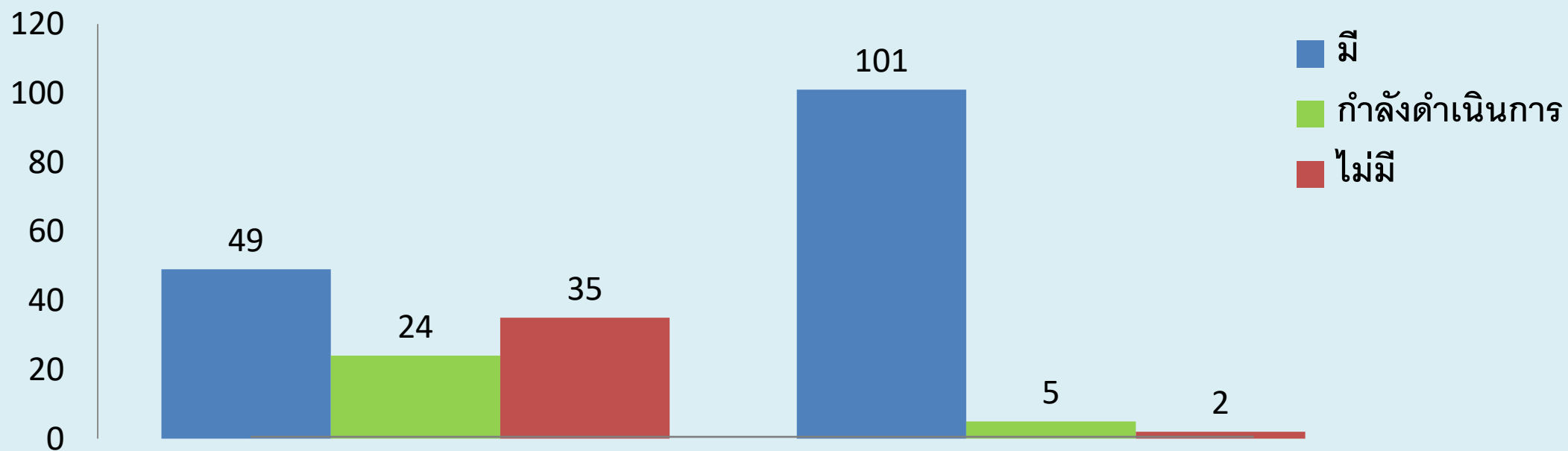
ข้อมูล ณ กันยายน 2564

การประเมินตนเอง

การประเมินตนเอง

5. มีระบบและกลไกที่ช่วยส่งเสริมและป้องกัน เพื่อให้เกิดการใช้ยาอย่างปลอดภัย เช่น

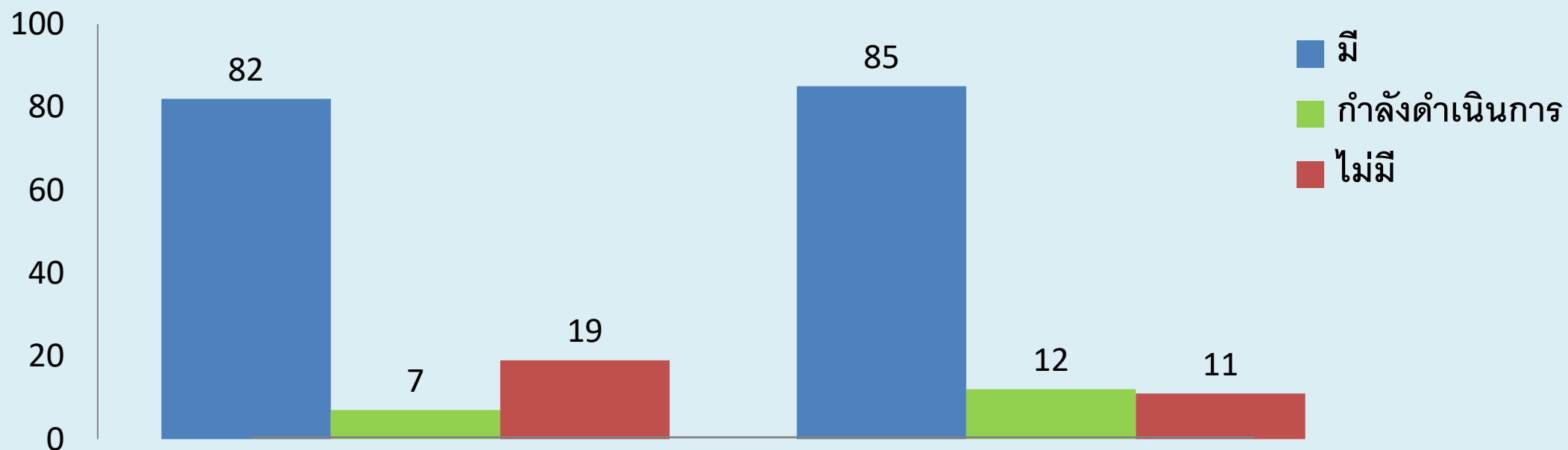

5.1 การแสดงค่า eGFR ให้ปรากฏชัดเจนบน OPD card และ/หรือ บนจอภาพการสั่งยาของแพทย์ และ/หรือ จอภาพการจ่ายยาของเภสัชกร และ/หรือ จอภาพการปฏิบัติงานของพยาบาล กรณีผู้ป่วยโรคไตหรือผู้ที่มีความเสี่ยง

5.2 การแสดงการแพ้ยา ให้ปรากฏชัดเจนบน OPD card และ/หรือ บนจอภาพการสั่งยาของแพทย์และ/หรือ จอภาพการจ่ายยาของเภสัชกร และ/หรือ จอภาพการปฏิบัติงานของพยาบาล

การประเมินตนเอง

5. มีระบบและกลไกที่ช่วยส่งเสริมและป้องกัน เพื่อให้เกิดการใช้ยาอย่างปลอดภัย เช่น (ต่อ)

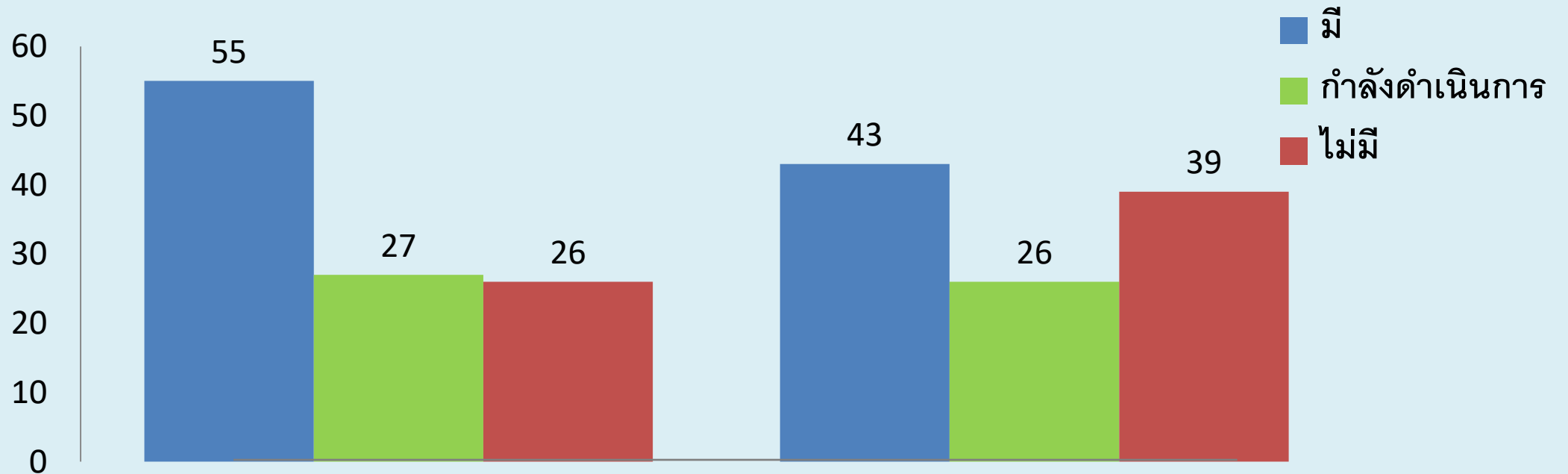

5.3 มีระบบอิเล็กทรอนิกส์ตรวจสอบรายการยา กรณีแพทย์สั่งยาที่ผู้ป่วยแพ้หรือยาที่มีสูตรโครงสร้างทางเคมีคล้ายคลึงกัน (Cross-reaction)

5.4 การแสดงกรณีผู้ป่วยเป็น G-6-PD deficiency ให้ปรากฏชัดเจนบน OPD card และ/หรือ บนจอภาพการสั่งยาของแพทย์ และ/หรือ จอภาพการจ่ายยาของเภสัชกร และ/หรือ จอภาพการปฏิบัติงานของพยาบาล

การประเมินตนเอง

5. มีระบบและกลไกที่ช่วยส่งเสริมและป้องกัน เพื่อให้เกิดการใช้ยาอย่างปลอดภัย เช่น (ต่อ)

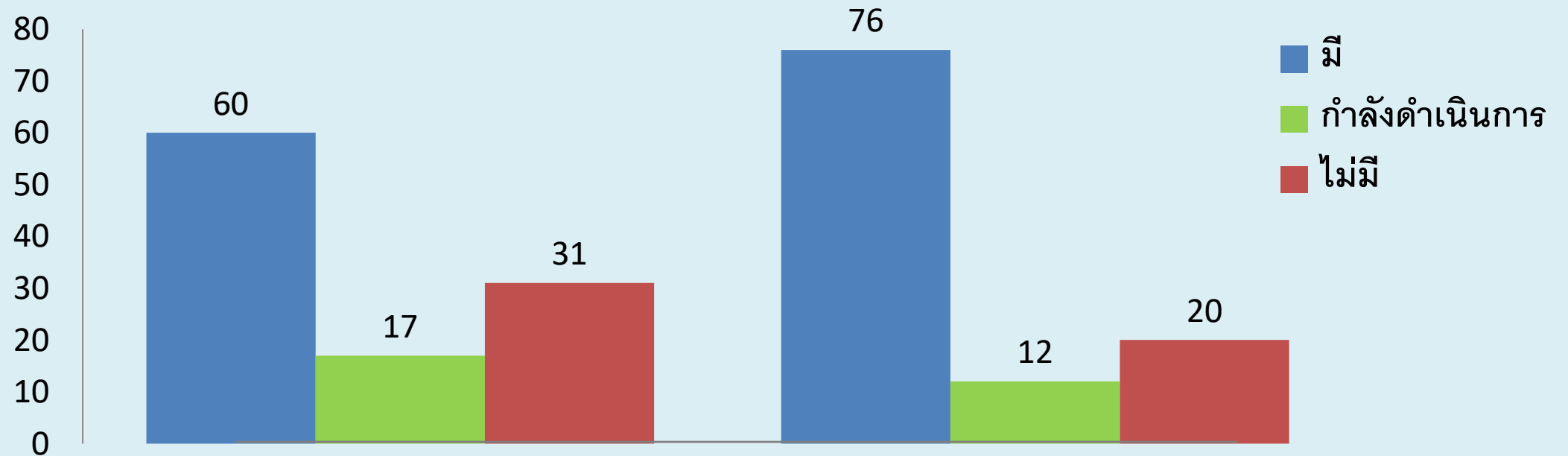

5.5 การแสดงภาวะการตั้งครรภ์/การให้นมบุตร ให้ปรากฏชัดเจนบน OPD card และ/หรือ บน จอภาพการสั่งยาของแพทย์ และ/หรือ จอภาพ การจ่ายยาของเภสัชกร และ/หรือ จอภาพการ ปฏิบัติงานของพยาบาล

5.6 มีระบบอิเล็กทรอนิกส์ตรวจสอบ รายการยาที่ห้ามใช้ในผู้ป่วยตั้งครรภ์/ยาที่ ต้องระวังในสตรีให้นมบุตร

การประเมินตนเอง

5. มีระบบและกลไกที่ช่วยส่งเสริมและป้องกัน เพื่อให้เกิดการใช้ยาอย่างปลอดภัย เช่น (ต่อ)

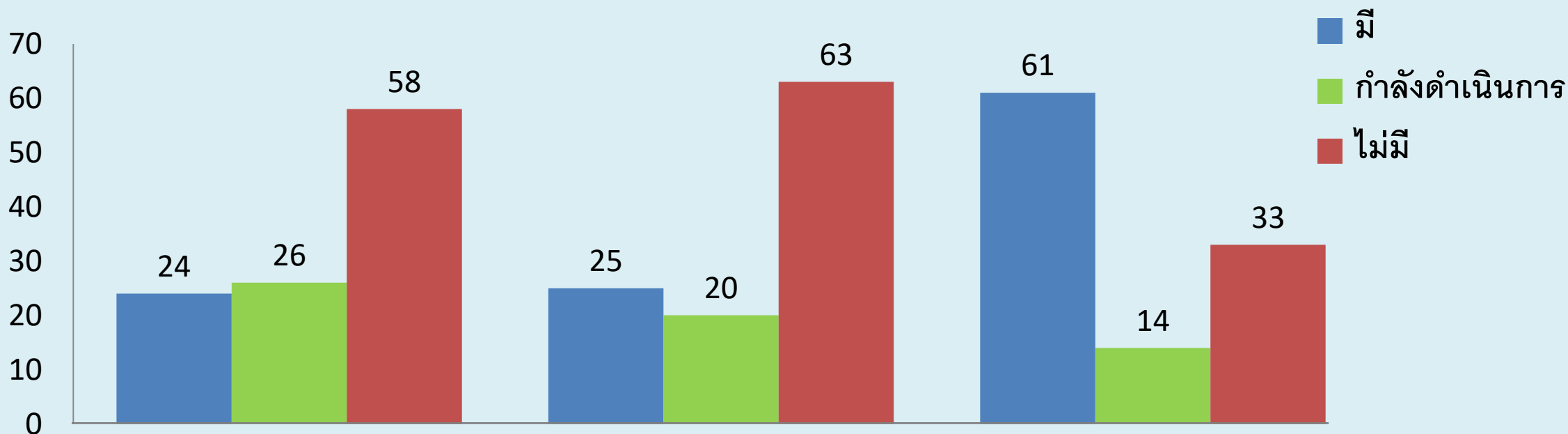

5.7 มีระบบอิเล็กทรอนิกส์ตรวจสอบรายการยากรณีแพทย์สั่งยาซ้ำซ้อน

5.8 การแจ้งเตือนปัญหาการใช้ยาด้วยระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ กรณี fatal หรือ contraindicated drug interaction

การประเมินตนเอง

5. มีระบบและกลไกที่ช่วยส่งเสริมและป้องกัน เพื่อให้เกิดการใช้ยาอย่างปลอดภัย เช่น (ต่อ)

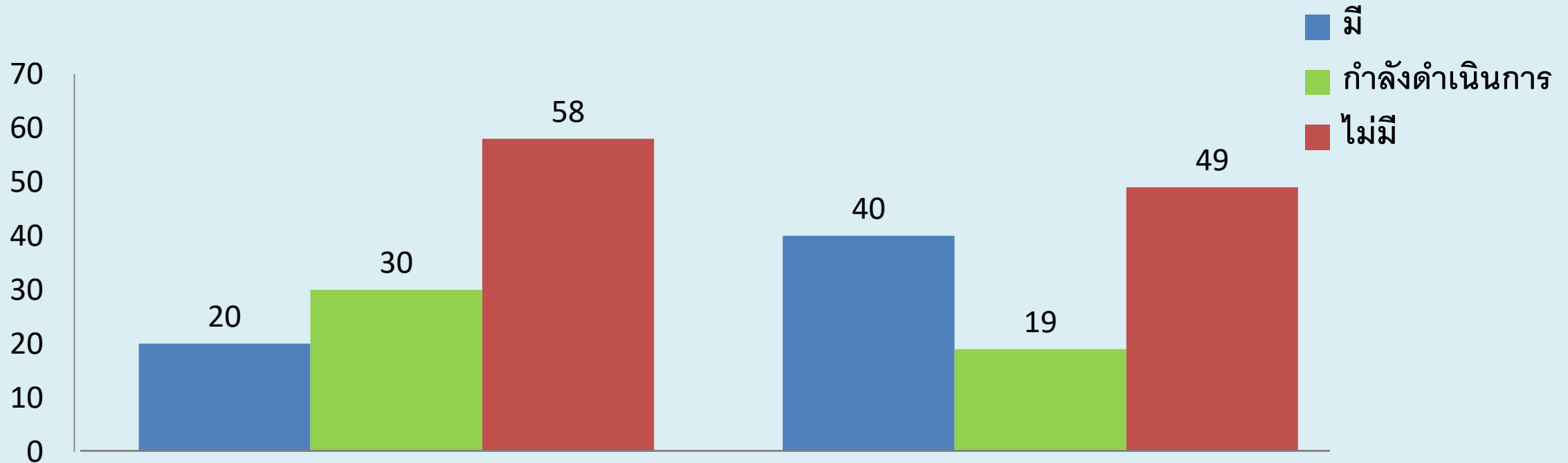
5.9 การแจ้งเตือนปัญหาการใช้ยาด้วยระบบสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์ กรณียาที่ห้ามใช้หรือควรปรับขนาดยาเมื่อไตทำงานลดลงอย่างมาก

5.10 การแจ้งเตือนกรณีเป็นผู้ป่วยโรคตับ ให้ปรากฏชัดเจนบน OPD card และ/หรือ บนจอภาพการสั่งยาของแพทย์ และ/หรือ จอภาพการจัดยาของเภสัชกร และ/หรือ จอภาพการปฏิบัติงานของพยาบาล

5.11 การแจ้งเตือนผู้ป่วยใช้ยา Warfarin ให้ปรากฏชัดเจนบน OPD card และ/หรือ บนจอภาพการสั่งยาของแพทย์ และ/หรือ จอภาพการจัดยาของเภสัชกร และ/หรือ จอภาพการปฏิบัติงานของพยาบาล

การประเมินตนเอง

5. มีระบบและกลไกที่ช่วยส่งเสริมและป้องกัน เพื่อให้เกิดการใช้ยาอย่างปลอดภัย เช่น (ต่อ)

5.12 การแจ้งเตือนค่าวิกฤตทางห้องปฏิบัติการ กรณี INR >5 ให้ปรากฏชัดเจนบนจอภาพการสั่งยาของแพทย์ และ/หรือ จอภาพการจ่ายยาของเภสัชกร และ/หรือ จอภาพการปฏิบัติงานของพยาบาล

5.13 การแจ้งเตือนค่าวิกฤตทางห้องปฏิบัติการ กรณีการตรวจพบ ESBL (Extended Spectrum Beta-lactamase) หรือ MDR (Multi-drug resistant) bacteria

โรงพยาบาลของท่านมีระบบและกลไกที่ช่วยส่งเสริมและป้องกันเพื่อให้เกิดการใช้ยาอย่างปลอดภัย อย่างไรอีกบ้าง

- ใช้ระบบ IT ในการช่วยคัดกรองและแจ้งเตือนการใช้ยาบางกลุ่ม ในบางโรคหรือค่า Lab บางรายการ
- มีป้ายแจ้งเตือนผู้ป่วยกรณีแพ้ยา ตั้งครรภ์ หรือให้นมบุตร โดยให้แจ้งเภสัชกรทราบทุกครั้งขณะรับยา
- มีการซักประวัติแพ้ยาผู้ป่วยทุกราย รวมถึงการ lock ในระบบห้ามจ่ายยาที่ผู้ป่วยแพ้ และมีการติดตาม ADR ที่พบหลังการใช้ยาและรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- มีระบบแจ้งเตือนแพทย์ (pop-up) เมื่อแพทย์สั่งยาที่มีความเสี่ยงต่อการเกิด ADR ที่อันตราย เช่น เมื่อแพทย์สั่งใช้ยาฉีด Metoclopramide ในผู้ป่วยเด็ก ซึ่งเสี่ยงต่อการเกิด EPS side effect
- การตรวจติดตามวัดระดับยาในเลือด (Therapeutic drug monitoring : TDM)
- มีระบบ pop up เตือนขนาดยาที่แนะนำในช่วงน้ำหนักต่างๆ ของยาน้ำเด็กที่ต้องปรับขนาดตามน้ำหนัก

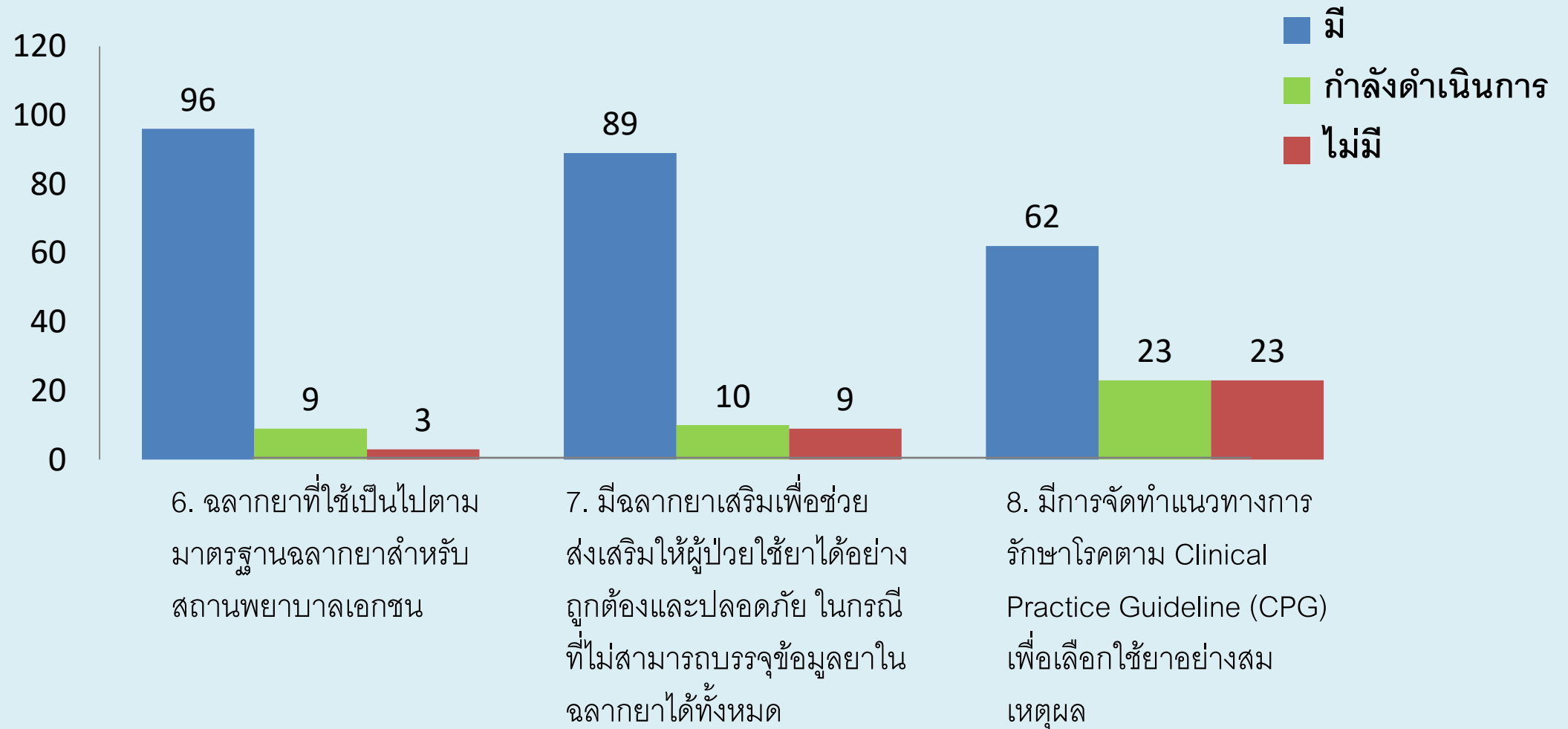
โรงพยาบาลของท่านมีระบบและกลไกที่ช่วยส่งเสริมและป้องกันเพื่อให้เกิดการใช้ยาอย่างปลอดภัย อย่างไรอีกบ้าง (ต่อ)

- มีการคัดกรอง (screening) ใบสั่งยาโดยเภสัชกรตามมาตรฐานวิชาชีพเภสัชกรรมโรงพยาบาลก่อนดำเนินการจัดยา หากพบปัญหาปรึกษาแพทย์ผู้สั่งยาเพื่อแก้ไข
- มีระบบเฝ้าระวังกรณีแพทย์สั่งยา High Alert Drugs เช่น กรณีแพทย์สั่งยา warfarin จะมีการตรวจสอบคำสั่งแพทย์โดยเภสัชกร 2 คน โดยตรวจสอบวิธีการรับประทาน ขนาดยาเทียบกับครั้งก่อน และมีการทวนสอบผู้ป่วยในเรื่องของ compliance การรับประทานยา
- มีระบบดักจับ Medication Error โดยร่วมกับสหสาขาวิชาชีพ
- มีการรายงาน medical trigger tool
- ดำเนินการ Drug Utilization Evaluation (DUE) เช่น ยา antibiotic ที่ใช้สำหรับเชื้อดื้อยา

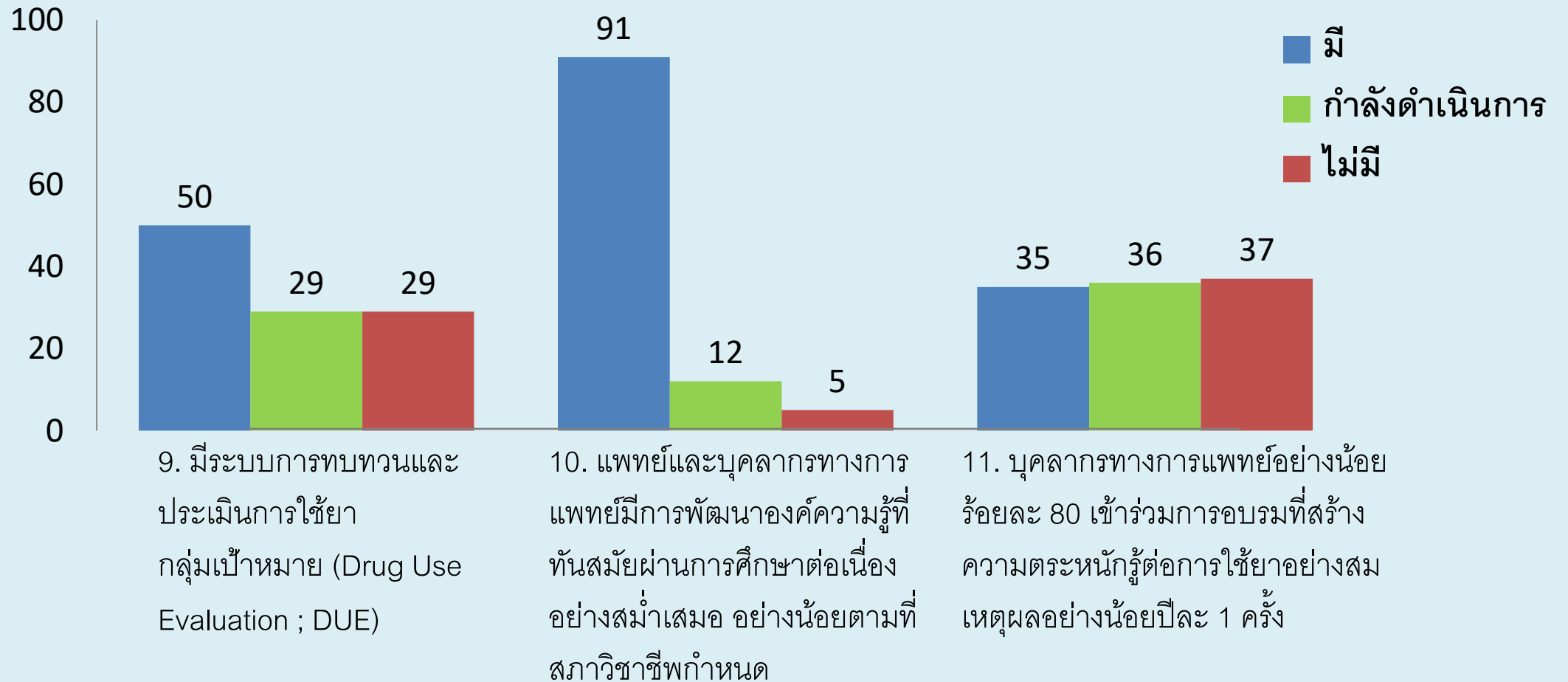
โรงพยาบาลของท่านมีระบบและกลไกที่ช่วยส่งเสริมและป้องกันเพื่อให้เกิดการใช้ยาอย่างปลอดภัย อย่างไรก็ตาม (ต่อ)

- มีการกำหนดใช้ยา antibiotic ในผู้ป่วยใน หากใช้เกิน 7 วันต้องขออนุมัติกับแพทย์ผู้มีอำนาจ
- มีการจัดทำ Visual management เป็นเอกสาร เช่น ยาที่ต้องปรับ dose ในผู้ป่วยโรคไต
- มีการประเมินความปลอดภัยก่อนการใช้ยากลุ่ม Contrast media
- มีระบบให้คำแนะนำผู้ป่วย (Patient instruction : PI) แบบ QR code เช่น ให้ผู้ป่วยแสกนเข้าถึงวิดีโอเพื่อสาธิตการใช้ยาเทคนิคพิเศษ และประเมินผลการใช้ยา ออนไลน์
- ระบบการติดตามผู้ป่วยหลังผู้ป่วยได้รับยาใหม่ที่ต้องติดตามความปลอดภัย (Safety Monitoring Program : SMP)
- ระบบป้องกันเชิงรุก ตรวจสอบผู้ป่วยมียื่นแพ้ยากลุ่ม aromatic ring anticonvulsant / Allopurinol
- ระบบบริหารทางเภสัชกรรม (Pharmaceutical care) ในผู้ป่วยกลุ่มโรค Acute Coronary Syndrome (ACS)

การประเมินตนเอง

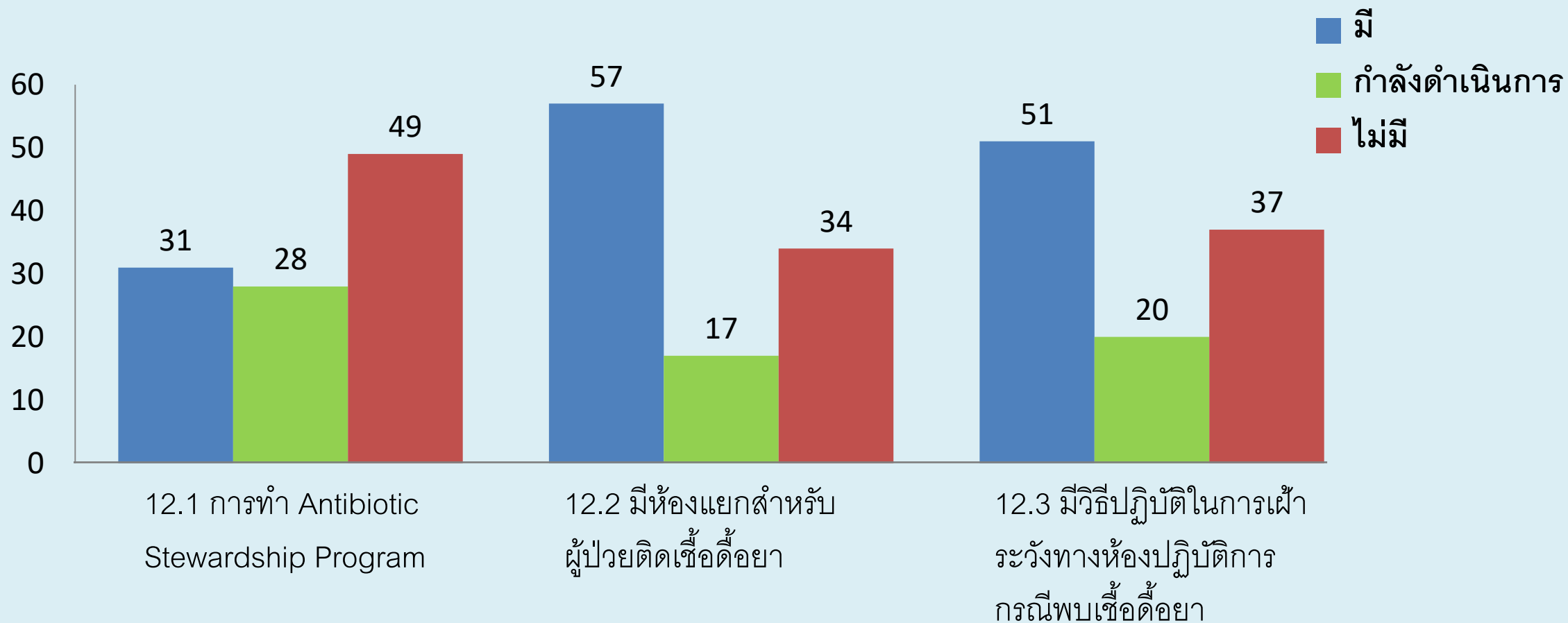

การประเมินตนเอง

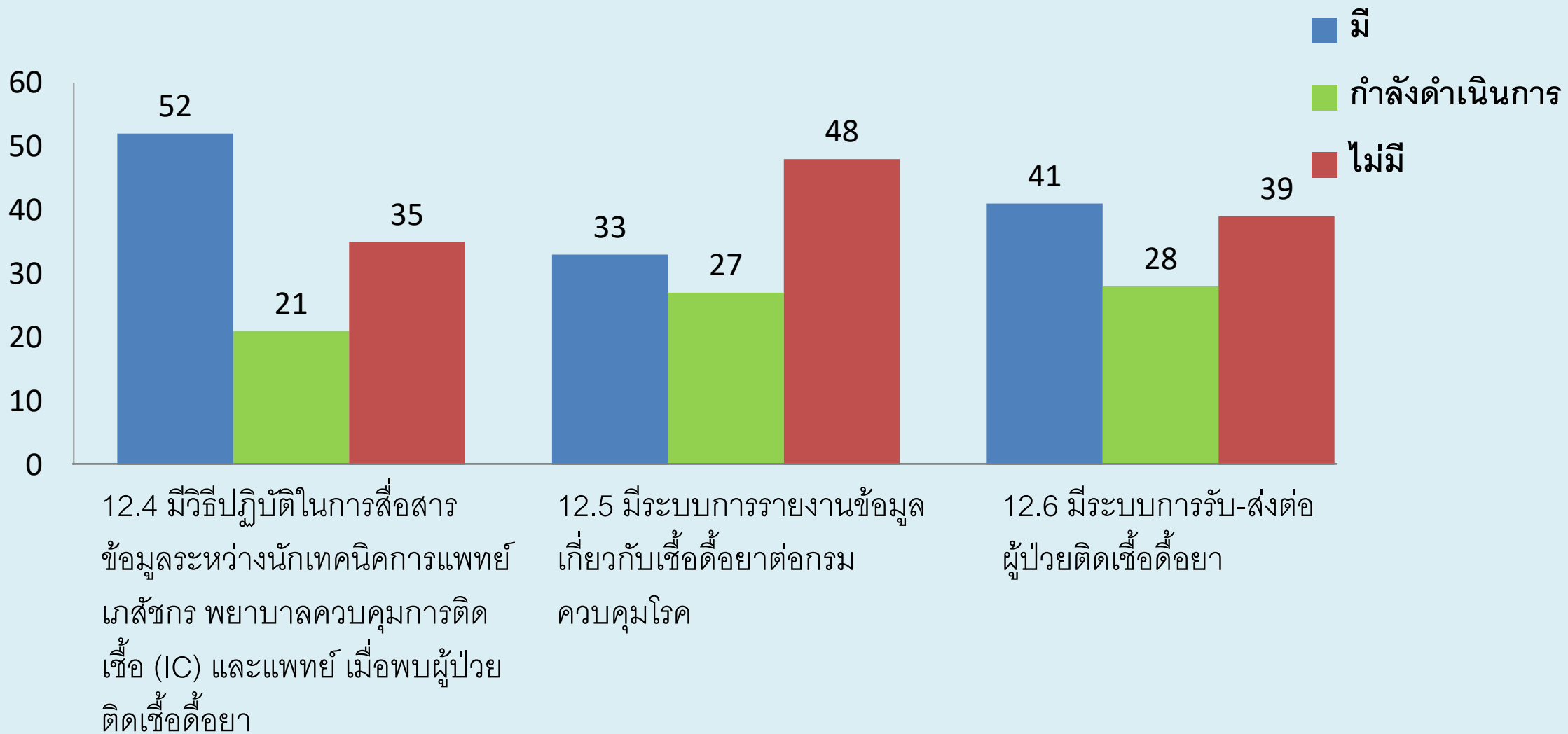
การประเมินตนเอง

12. มีแนวทางการจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพ (AMR) ได้แก่

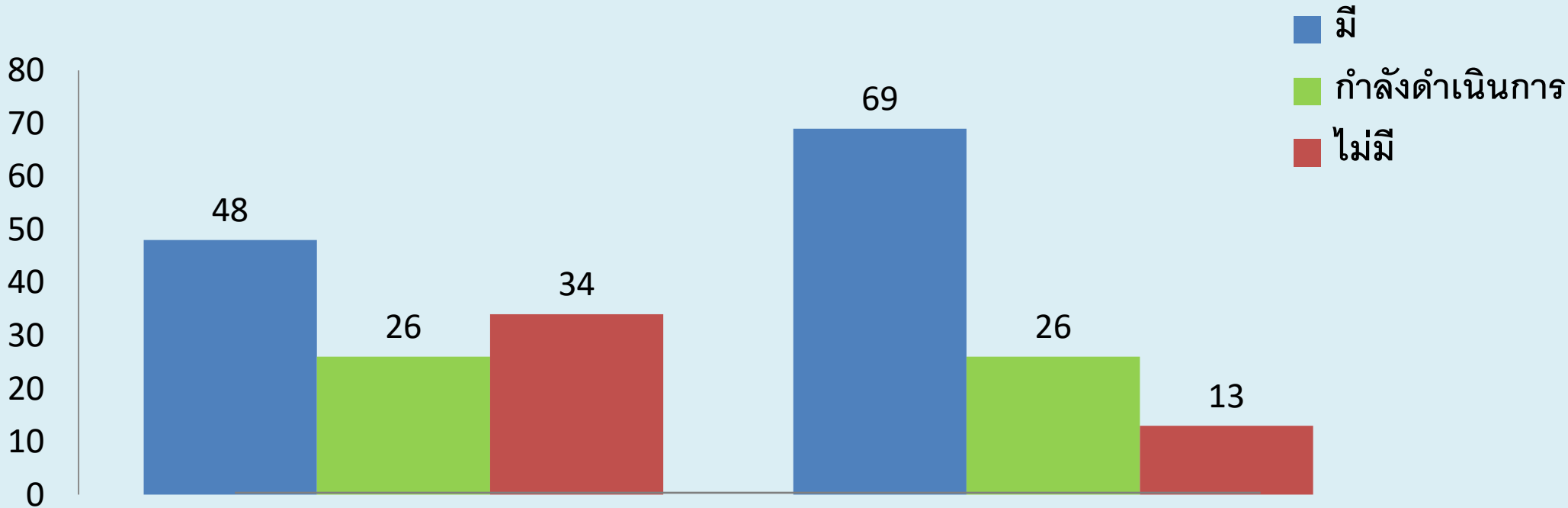

การประเมินตนเอง

12. มีแนวทางการจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพ (AMR) ได้แก่ (ต่อ)

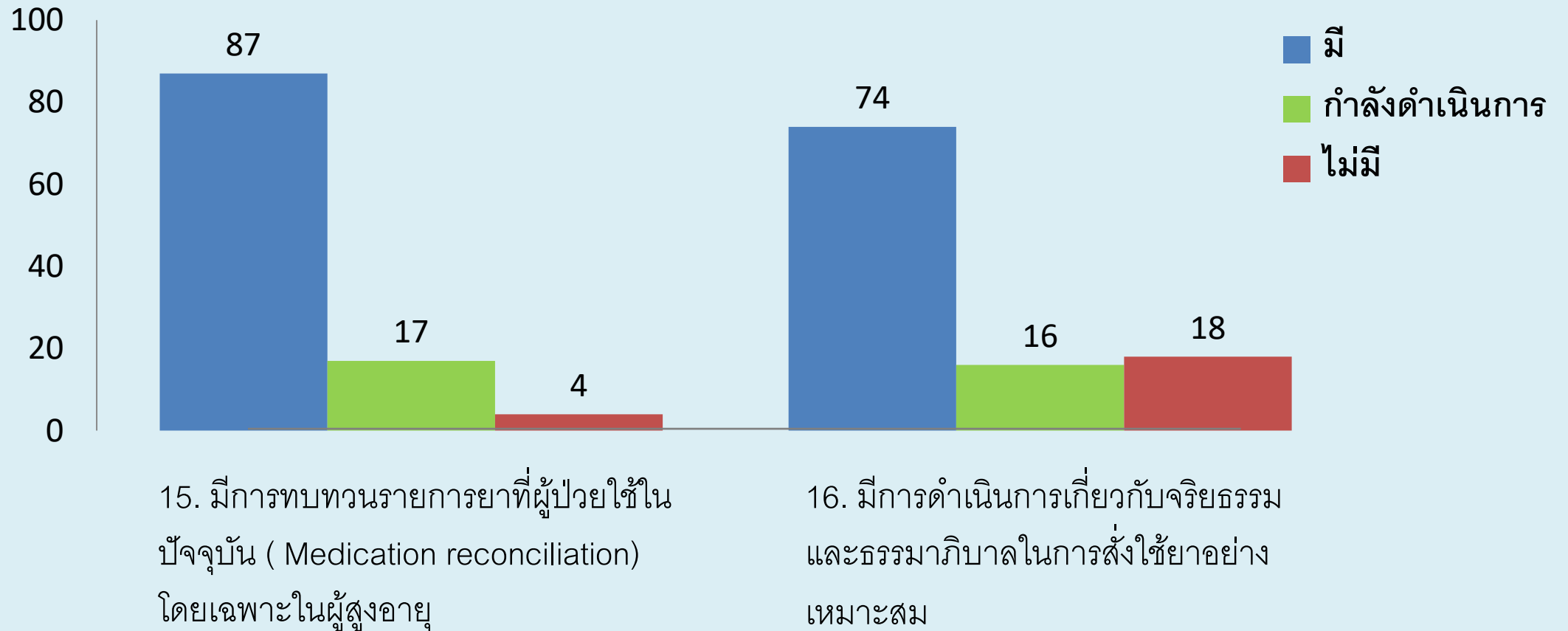
การประเมินตนเอง

13. มีการให้ความรู้เรื่องการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลแก่ผู้รับบริการผ่านช่องทางต่างๆ เช่น แผ่นพับ การประชุมวิชาการ ไปสเตอร์ สื่อประชาสัมพันธ์ social media เป็นต้น

14. มีการให้ความรู้เรื่องการใช้ยาแก่ผู้ป่วย เฉพาะราย และมีระบบติดตามและแก้ไขปัญหาจากการใช้ยาของผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงต่อการใช้ยาไม่ถูกต้องหรือไม่ต่อเนื่อง (counseling)

การประเมินตนเอง

ท่านคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานตามนโยบาย

ด้านการใช้ยาสมเหตุสมผล

ด้านโรงพยาบาลและผู้บริหาร

- ผู้บริหารให้ความสำคัญ กำหนดนโยบาย มาตรการที่ชัดเจน ในการขับเคลื่อนและผลักดันด้านการใช้ยาสมเหตุสมผล พร้อมทั้งสนับสนุนให้เกิดอย่างเป็นรูปธรรม สร้างความตระหนักรู้ มีการกระตุ้นและสื่อสารนโยบายอย่างสม่ำเสมอ โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินนโยบาย
- วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร และบุคลากรในโรงพยาบาล
- การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล เพื่อกำหนดผู้รับผิดชอบ ขับเคลื่อนนโยบายด้านการใช้ยาสมเหตุสมผล ซึ่งควรประกอบด้วยคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด (PTC) องค์กรแพทย์ ทีมดูแลผู้ป่วยทุกสาขา (PCT) และคณะกรรมการป้องกันควบคุมการติดเชื้อ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงในแต่ละคณะกรรมการ โดยมีคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด (PTC) กำหนดแนวทางการดำเนินงาน สื่อสาร ติดตามผล ตรวจสอบ ทบทวน ประเมินผล และส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล อย่างเข้มแข็ง ชัดเจนและต่อเนื่อง
- มีการวางระบบ การจัดทำบัญชียาและคัดเลือกยาที่มีข้อบ่งชี้มีประสิทธิภาพจริง

ท่านคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการใช้ยาสมเหตุสมผล (ต่อ)

ด้านโรงพยาบาลและผู้บริหาร (ต่อ)

- มีการติดตามตัวชี้วัด อุปสรรค ปัญหาในการปฏิบัติงาน และมีการวางแผนปรับปรุง
- มีการประเมินผลการใช้ยาสมเหตุสมผลทุกเดือน และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่แพทย์ผู้สั่งใช้ยา
- มีแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยการมีส่วนร่วมของทีมสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง และให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามโดยสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน
- การมีกรอบเกณฑ์ที่กำหนดการใช้ยา ทำให้แพทย์สามารถสั่งใช้โดยรู้ขอบเขตความเหมาะสม
- องค์กรใส่ใจในการให้บริการคนไข้อย่างรอบด้าน
- มีกำลังคนและอุปกรณ์สนับสนุนเพียงพอ
- เปิดโอกาสให้เภสัชกรมีบทบาทในการดำเนินการ
- การนำเสนอตัวอย่างการใช้ยาสมเหตุสมผลจากหน่วยงานอื่นๆ เพื่อกระตุ้น
- มีการสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้ออำนวยต่อการใช้ข้อมูล

ท่านคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการใช้ยาสมเหตุผล (ต่อ)

ด้านบุคลากรแพทย์

- แพทย์เห็นความสำคัญ และมีความตระหนักในการสั่งใช้ยา
- ความร่วมมือของแพทย์
- องค์ความรู้ที่ทันสมัย ประสบการณ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง และความรับผิดชอบของแพทย์ในการสั่งใช้ยา
- องค์กรแพทย์ให้ความสนใจและเป็นผู้นำในการดำเนินงาน
- จริยธรรมในการสั่งใช้ยาของแพทย์ โดยต้องไม่มีข้อผูกมัดกับการส่งเสริมการขายยาของบริษัทยา

ท่านคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการใช้ยาสมเหตุผล (ต่อ)

ด้านบุคลากรทางการแพทย์อื่นๆ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

- การทำงานร่วมกันเป็นทีม การมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง และการสื่อสาร ส่งต่อข้อมูลระหว่างบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แพทย์ เภสัชกร พยาบาล นักเทคนิคการแพทย์ เจ้าหน้าที่ IT
- บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับทราบนโยบาย ตระหนัก เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์จากนโยบายการใช้ยาอย่างสมเหตุผล ต่อองค์กรและผู้ป่วย
- บุคลากรทางการแพทย์มีองค์ความรู้ที่ทันสมัย มีความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการใช้ยาสมเหตุผลอย่างจริงจัง

ท่านคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการใช้ยาสมเหตุผล (ต่อ)

ด้านบุคลากรทางการแพทย์อื่นๆ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

- มีทีมงานที่รับผิดชอบชัดเจนจากสหสาขาวิชาชีพ และมีการทำงานต่อเนื่อง
- บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับการอบรมด้านการใช้ยาสมเหตุผลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อช่วยคัดกรองและกระตุ้นเตือน
- อัตรากำลังต้องสอดคล้องกับภาระงาน
- ทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- ความเชี่ยวชาญของเภสัชกรในการคัดกรองการสั่งจ่ายอย่างสมเหตุผล
- บุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ระบบ IT เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ท่านคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการใช้ยาสมเหตุสมผล (ต่อ)

ด้านระบบสารสนเทศ

- มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย สนับสนุน ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานและเอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน เฝ้าระวัง/แจ้งเตือน/เก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูลได้ง่ายรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ สื่อสารได้ทั้งระบบ เช่น การเข้าถึงข้อมูลผู้ป่วยของบุคลากรทางการแพทย์ (เช่น ผลตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ เป็นต้น) การแจ้งเตือน (pop-up) ในคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการคัดกรองการสั่งและจ่ายยาที่ไม่สมเหตุสมผล การส่งต่อข้อมูล การกระตุ้นเตือนและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่แพทย์ผู้สั่งใช้ยา

ท่านคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการใช้ยาสมเหตุสมผล (ต่อ)

ด้านผู้ป่วย

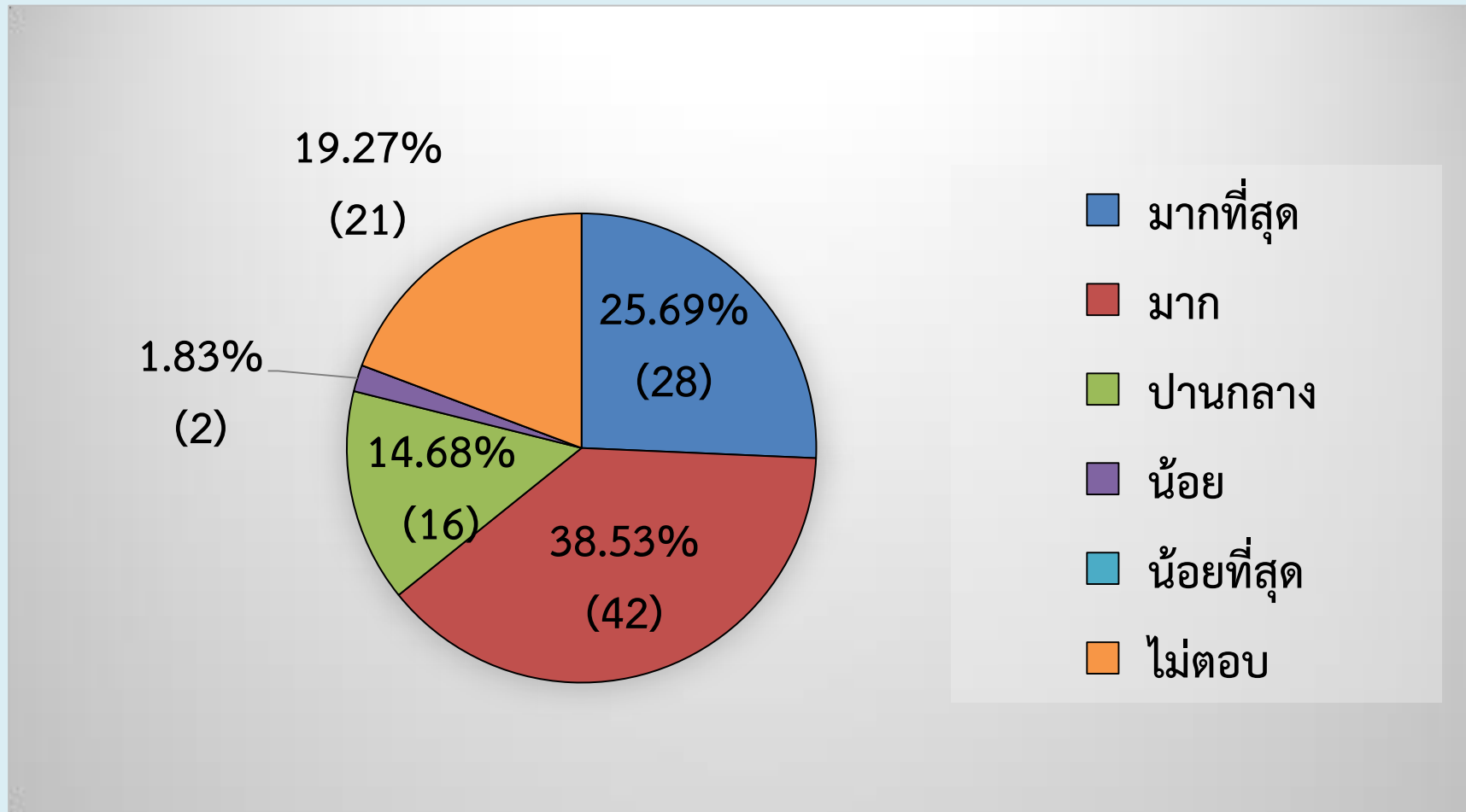
- ผู้ป่วยมีความเข้าใจ ตระหนัก และเห็นถึงความสำคัญของการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล ตลอดจนเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของยาสามัญและยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ
- ทักษะคติ ความเชื่อ ของประชาชน

ท่านคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการใช้ยาสมเหตุผล (ต่อ)

ด้านอื่นๆ

- ส่วนกลางหรือภาครัฐมีนโยบายที่ชัดเจน มีการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการใช้อย่างสมเหตุผลกระจายสู่ประชาชน
- มีฉลากยามาตรฐานและสื่อสารให้ประชาชนรับทราบ
- ส่วนกลางหรือภาครัฐมีการจัดอบรมเรื่องการใช้อย่างสมเหตุผลอย่างสม่ำเสมอให้กับสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนัก และมีความรู้ที่ทันสมัย
- การผนวกความรู้เรื่องการใช้อย่างสมเหตุผลเข้าในหลักสูตรขั้นพื้นฐาน
- มีการเรียน การสอนเรื่องการใช้อย่างสมเหตุผลในระดับมหาวิทยาลัย แก่แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์

ท่านคิดว่านโยบายด้านการใช้ยาสมเหตุสมผลเป็นประโยชน์ต่อโรงพยาบาลของท่าน
มากน้อยเพียงใด

ท่านคิดว่าโรงพยาบาล/บุคลากร/ผู้ป่วย ได้ประโยชน์อะไรบ้างจากการดำเนินงานตามนโยบายด้านการใช้ยาสมเหตุผล

ด้านโรงพยาบาล

- ลดปัญหาเชื้อดื้อยา
- ลดค่าใช้จ่ายด้านยาของโรงพยาบาล เช่น กรณีได้รับยาไม่ตรงกับโรค หรือได้รับยาโดยไม่จำเป็น เป็นต้น
- ลดข้อร้องเรียน
- สร้างระบบความปลอดภัยด้านยาในสถานพยาบาล และส่งเสริมให้เกิดการใช้ยาอย่างสมเหตุผล
- ใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นของการพัฒนาระบบคุณภาพด้านยา

ท่านคิดว่าโรงพยาบาล/บุคลากร/ผู้ป่วย ได้ประโยชน์อะไรบ้างจากการดำเนินงานตามนโยบายด้านการใช้ยาสมเหตุผล (ต่อ)

ด้านบุคลากร

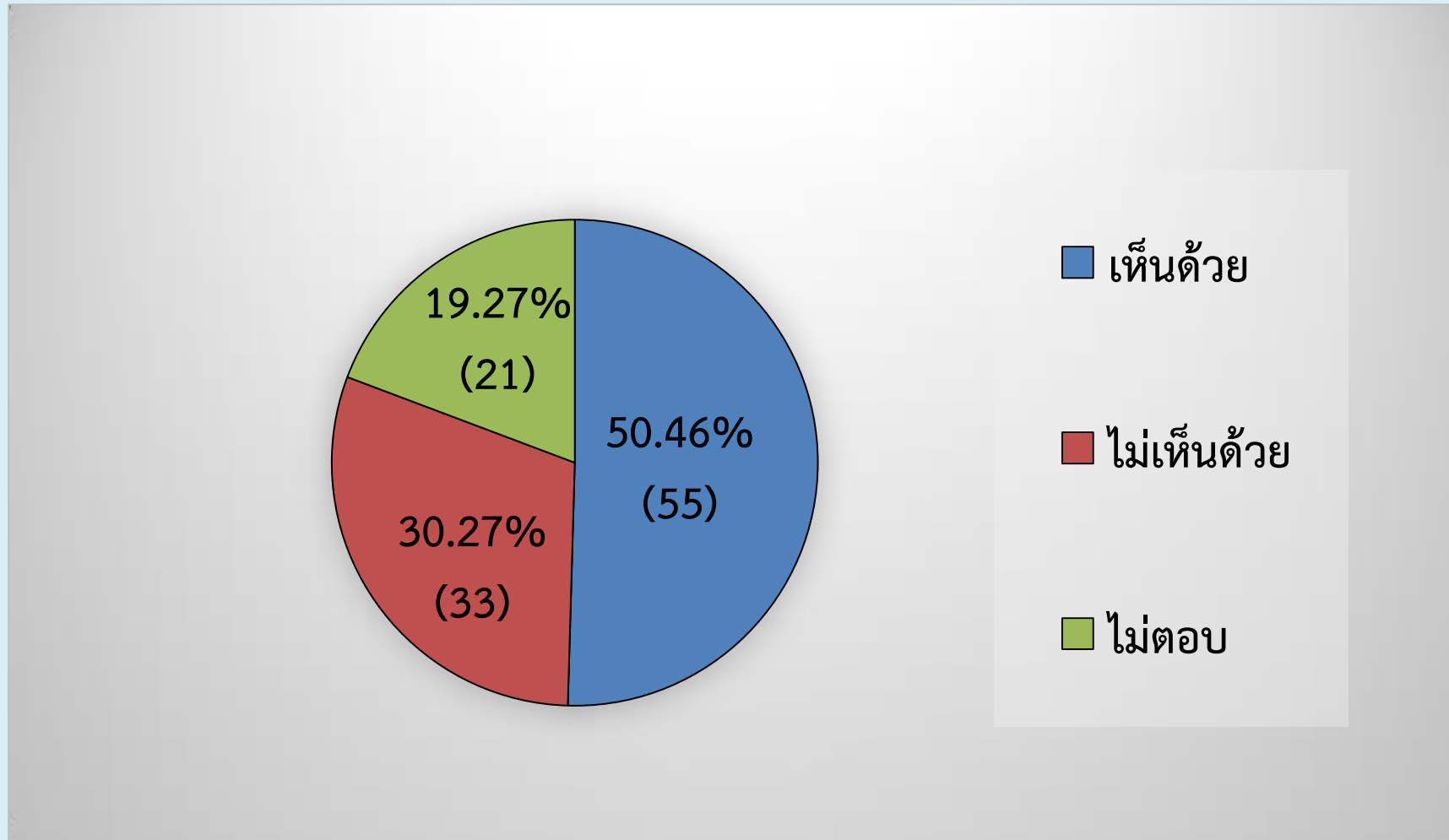
- บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนัก และเห็นความสำคัญเรื่องการใช้อย่างสมเหตุผล
- มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน บุคลากรมีความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติ เรียนรู้และพัฒนาการดำเนินการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในกระบวนการต่างๆ ส่งผลให้ผู้ป่วยได้รับยาและใช้ยาได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัยและสมเหตุผล
- ป้องกันและลดความคลาดเคลื่อนทางยาและความเสี่ยงทางการแพทย์

ท่านคิดว่าโรงพยาบาล/บุคลากร/ผู้ป่วย ได้ประโยชน์อะไรบ้างจากการดำเนินงานตามนโยบายด้านการใช้ยาสมเหตุผล (ต่อ)

ด้านผู้ป่วย

- ผู้ป่วยได้รับประโยชน์สูงสุดจากการใช้ยา ได้รับยาที่ถูกต้องเหมาะสม ทั้งแง่ความปลอดภัย ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า
- ลดค่าใช้จ่ายด้านยาที่เกินจำเป็นของผู้ป่วย
- คุณภาพชีวิตของผู้ป่วย

ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะนำแนวทางฯ ดังกล่าวไปปฏิบัติเป็นงานประจำ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องในโรงพยาบาลของท่าน

ในการดำเนินการตามนโยบาย ท่านต้องการการสนับสนุนอะไรอีกบ้าง

- นโยบายระดับประเทศ นโยบายระดับโรงพยาบาลต้องชัดเจนและต่อเนื่อง
- การสนับสนุนจากผู้บริหารอย่างเป็นทางการ หรือผู้บริหารเข้ามาเป็นผู้นำในการจัดการ
- การสนับสนุนบุคลากร หรือทีมงาน
- ความร่วมมือจากบุคลากร
- ส่วนกลางหรือภาครัฐสนับสนุนการประชุม/อบรมแพทย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนางานด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุผล และเพิ่มพูนความรู้ที่ทันสมัย ครอบคลุมถึงความสำคัญของการใช้ยาอย่างสมเหตุผล ทุกปี หรืออย่างสม่ำเสมอ
- การอบรม RDU Online แบบไม่จำกัดเวลา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าอบรมได้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ในการดำเนินการตามนโยบาย ท่านต้องการการสนับสนุนอะไรอีกบ้าง (ต่อ)

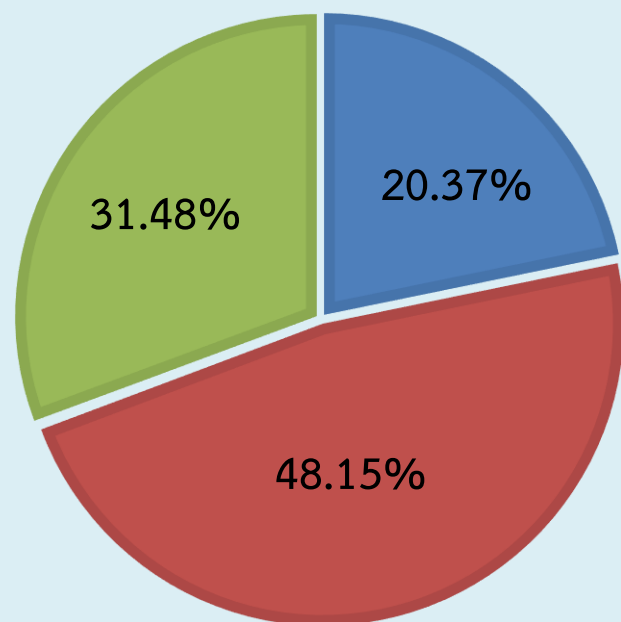
- ควรกำหนดให้แพทย์ที่จบมานานแล้วทุกคน ได้รับการอบรมเรื่องนี้และต้องมีผลต่อการทำงานในโรงพยาบาลด้วย
- มีแนวทาง/วิธีปฏิบัติ/แบบฟอร์มในหัวข้อต่างๆ ในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นตัวอย่าง และสามารถนำมาใช้งานได้
- ตัวอย่างแนวทางของโรงพยาบาลที่ทำสำเร็จแล้ว
- การแชร์ข้อมูลขั้นตอนการทำงานและติดตาม รวมถึงผลการดำเนินงานระหว่างโรงพยาบาล เพื่อนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- อยากให้มีทีมช่วยแนะนำกระบวนการทำกิจกรรมต่างๆ ตามนโยบาย หรือมีช่องทางการสื่อสารกับหน่วยงานราชการที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก เนื่องจากโรงพยาบาลบางแห่งเป็นโรงพยาบาลขนาดเล็ก หรือโรงพยาบาลเพิ่งเปิดดำเนินการ

ในการดำเนินการตามนโยบาย ท่านต้องการการสนับสนุนอะไรอีกบ้าง (ต่อ)

- การเข้าถึงข้อมูลทางสถิติเกี่ยวกับการใช้ยาในภาพรวมของประเทศ เช่น ข้อมูลการดื้อยา ผลข้างเคียง จากยา เป็นต้น
- ช่องทางเข้าถึงข้อมูลทางวิชาการ/Guideline ต่างๆ
- สื่อการสอนผู้ป่วย แผ่นพับ และสื่อประชาสัมพันธ์
- การ Integrate งานด้าน IT และงาน RDU ของส่วนกลางกับ HIS ของแต่ละโรงพยาบาล เช่น การจัดทำ QR code กลางของคำเตือน ข้อควรระวัง ของยาแต่ละตัว
- มีความประสงค์ให้โรงพยาบาลเอกชนสามารถใช้ Application RDU รู้เรื่องยา ได้เช่นเดียวกับโรงพยาบาลภาครัฐในการให้ข้อมูลประชาชน เพื่อให้ครอบคลุมชุดข้อมูลเดียวกันทั้งประเทศ
- ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ง่ายต่อการใช้งาน ไม่ซับซ้อน เอื้อประโยชน์ต่อการรวบรวมข้อมูล ดึงข้อมูลมาวิเคราะห์ แจ้งเตือนได้ครอบคลุมทุกหัวข้อ

สรุปผลการประเมินด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุผล
สำหรับสถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน
(โรงพยาบาลเอกชน)

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์ 108 แห่ง

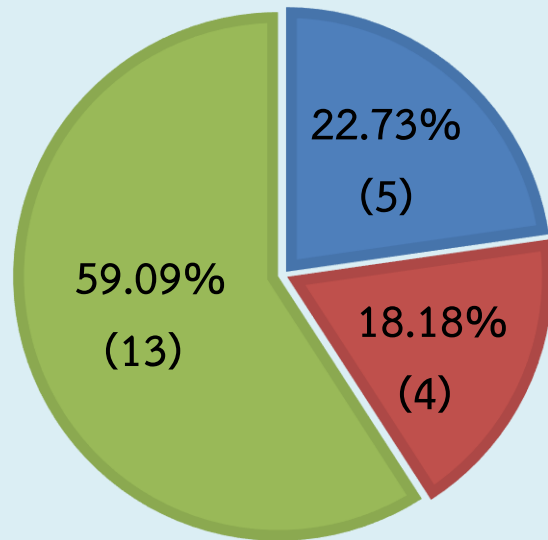
■ ระดับ 1   ■ ระดับ 2   ■ ระดับ 3

แบ่งตามเกณฑ์กำหนดระดับการพัฒนาด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุผล

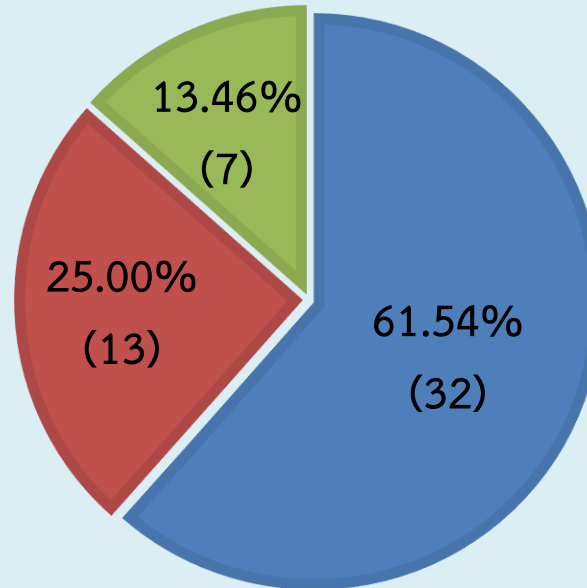
- ระดับ 1 (คะแนน < 50%) จำนวน 22 แห่ง
- ระดับ 2 (คะแนนตั้งแต่ 50% ถึง < 80%) จำนวน 52 แห่ง
- ระดับ 3 (คะแนนตั้งแต่ 80% ขึ้นไป) จำนวน 34 แห่ง

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์ 108 แห่ง

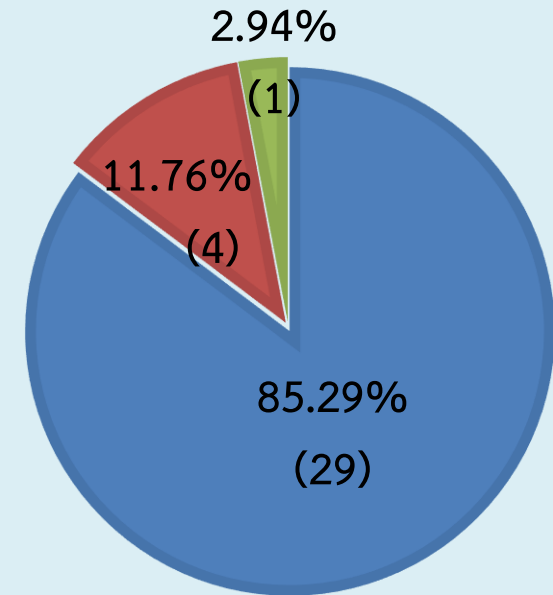
ระดับ 1 จำนวน 22 แห่ง

ระดับ 2 จำนวน 52 แห่ง

ระดับ 3 จำนวน 34 แห่ง

■ โรงพยาบาลขนาดใหญ่

■ โรงพยาบาลขนาดกลาง

■ โรงพยาบาลขนาดเล็ก

ตัวชี้วัดกระทรวงสาธารณสุข

ตัวชี้วัดที่ 25

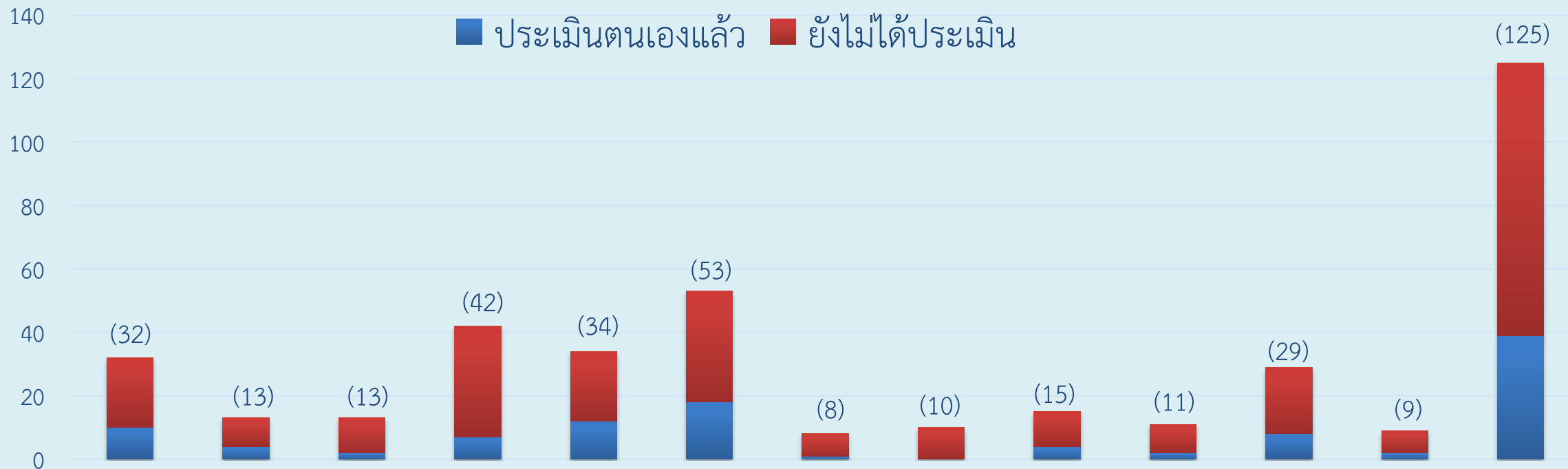
ร้อยละจังหวัดที่ขับเคลื่อนการพัฒนาสู่จังหวัดใช้ยาสมเหตุผล (RDU province)
ตามเกณฑ์ที่กำหนด

มาตรการปี 2565 ของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

1. ผลักดันให้ฉลากยามาตรฐานมีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย
2. พัฒนาระบบสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล สรุปลงผลการประเมินตนเองด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุผล และส่งต่อข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) เป็นต้น
3. ร่วมกับศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพ และ สสจ. ในการผลักดันและส่งเสริมสถานพยาบาลเอกชนให้เข้าถึงแนวทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุผล และประเมินตนเองด้านการใช้ยาอย่างสมเหตุผลฯ ผ่านระบบออนไลน์

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์ 109 แห่ง

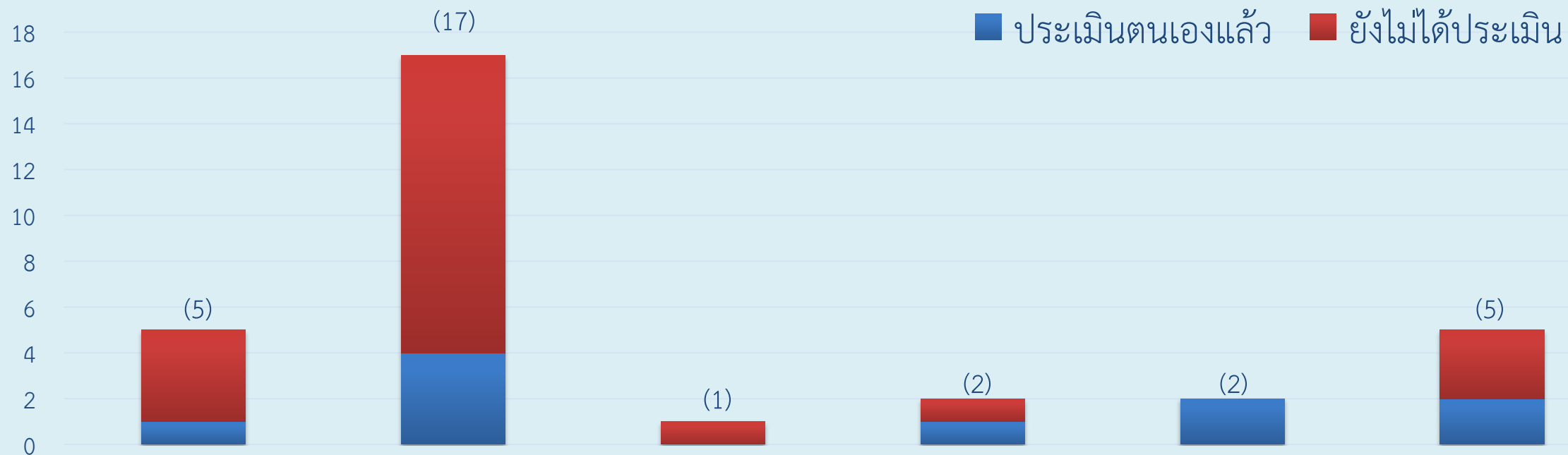
แบ่งตามเขตสุขภาพ

เขตสุขภาพที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	กทม.
ประเมินตนเอง (แห่ง)	10	4	2	7	12	18	1	0	4	2	8	2	39
ร้อยละ	31.25	30.77	15.38	16.67	35.29	33.96	12.50	0.00	26.67	18.18	27.59	22.22	31.20

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์

เขตสุขภาพที่ 1 จำนวน 10 แห่ง แบ่งตามจังหวัด

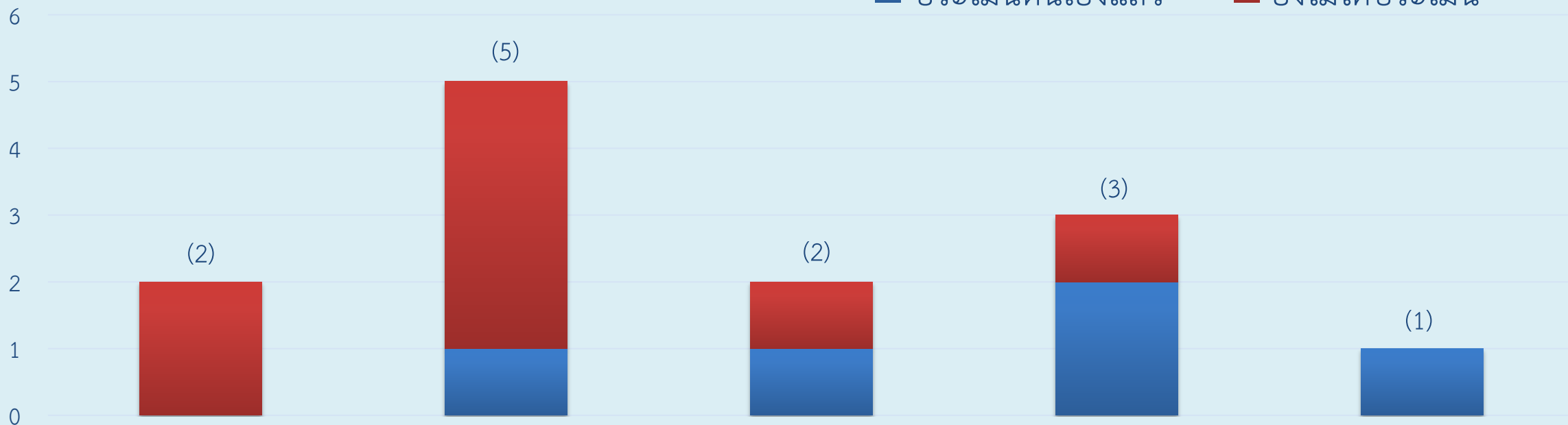

	เชียงราย	เชียงใหม่	พะเยา	แพร่	ลำปาง	ลำพูน
ประเมินตนเอง (แห่ง)	1	4	0	1	2	2
ร้อยละ	20.00	23.53	0.00	50.00	100.00	40.00

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์

เขตสุขภาพที่ 2 จำนวน 4 แห่ง แบ่งตามจังหวัด

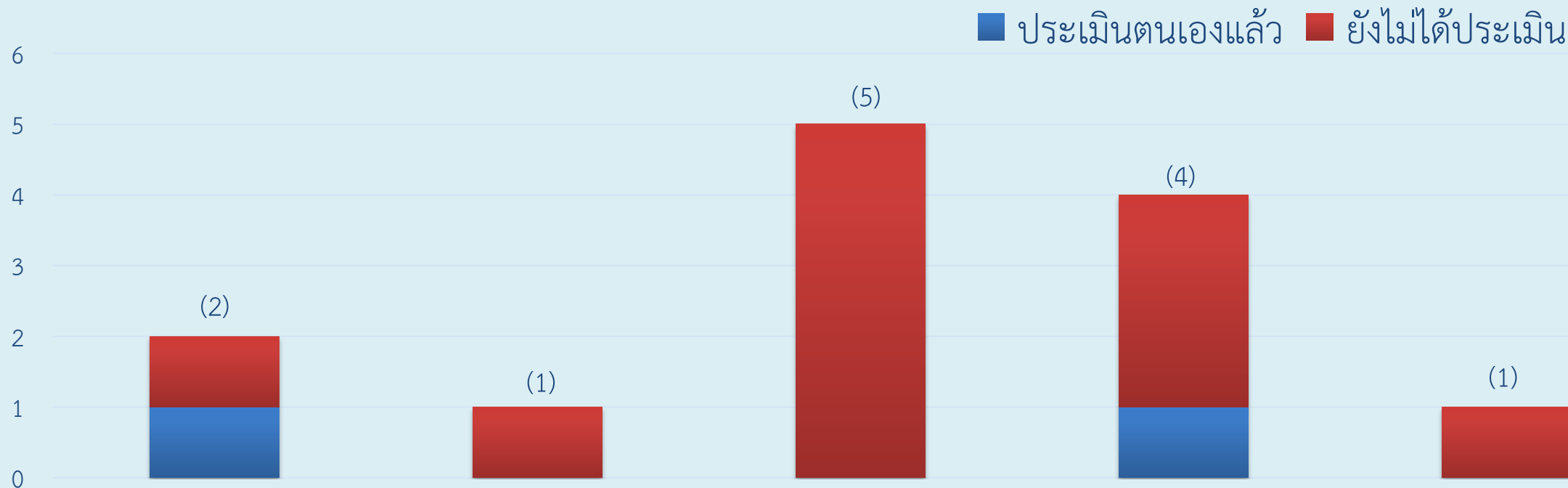
■ ประเมินตนเองแล้ว ■ ยังไม่ได้ประเมิน

	ตาก	พิษณุโลก	เพชรบูรณ์	สุโขทัย	อุตรดิตถ์
ประเมินตนเอง (แห่ง)	0	1	1	2	1
ร้อยละ	0.00	20.00	50.00	66.67	100.00

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์

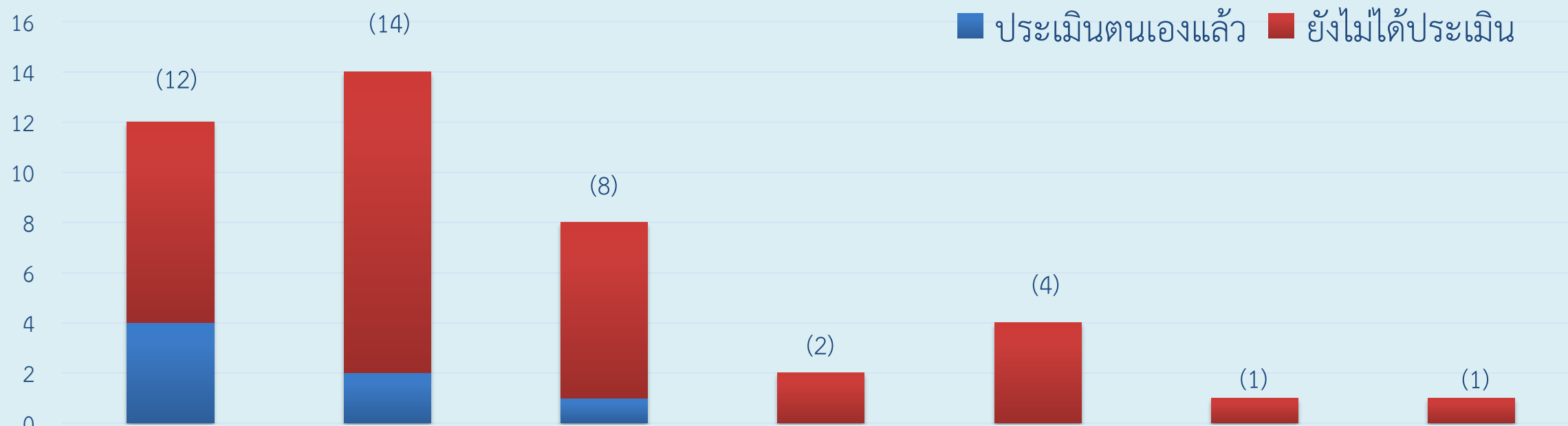
เขตสุขภาพที่ 3 จำนวน 2 แห่ง แบ่งตามจังหวัด

	กำแพงเพชร	ชัยนาท	นครศรีธรรมราช	พิจิตร	อุทัยธานี
ประเมินตนเอง (แห่ง)	1	0	0	1	0
ร้อยละ	50.00	0.00	0.00	25.00	0.00

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์

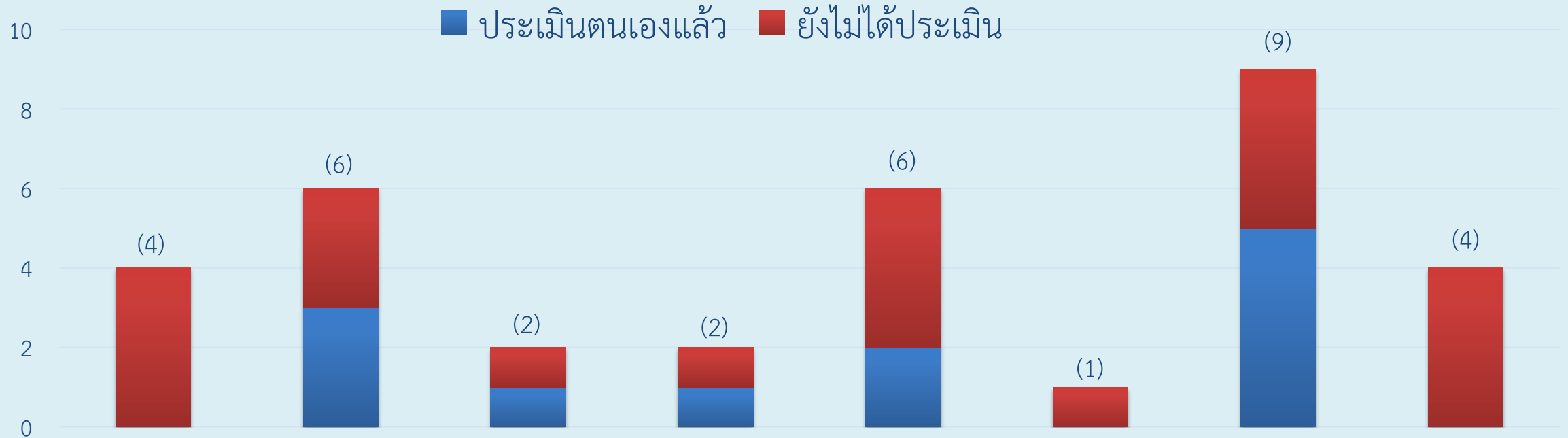
เขตสุขภาพที่ 4 จำนวน 7 แห่ง แบ่งตามจังหวัด

	นนทบุรี	ปทุมธานี	อัญญา	ลพบุรี	สระบุรี	สิงห์บุรี	อ่างทอง
ประเมินตนเอง (แห่ง)	4	2	1	0	0	0	0
ร้อยละ	33.33	14.29	12.50	0.00	0.00	0.00	0.00

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์

เขตสุขภาพที่ 5 จำนวน 12 แห่ง แบ่งตามจังหวัด

	กาญจนบุรี	นครปฐม	ประจวบคีรีขันธ์	เพชรบุรี	ราชบุรี	สมุทรสงคราม	สมุทรสาคร	สุพรรณบุรี
ประเมินตนเอง (แห่ง)	0	3	1	1	2	0	5	0
ร้อยละ	0.00	50.00	50.00	50.00	33.33	0.00	55.56	0.00

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์

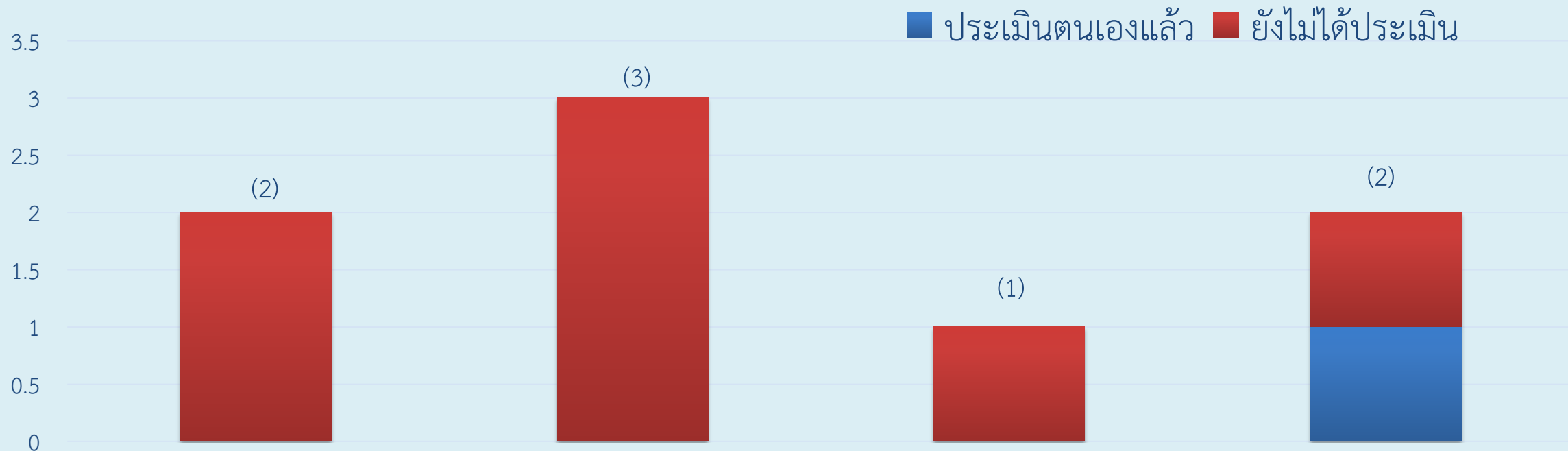
เขตสุขภาพที่ 6 จำนวน 18 แห่ง แบ่งตามจังหวัด

	จันทบุรี	ฉะเชิงเทรา	ชลบุรี	ตราด	ปราจีนบุรี	ระยอง	สมุทรปราการ	สระแก้ว
ประเมินตนเอง (แห่ง)	1	0	6	1	1	2	6	1
ร้อยละ	50.00	0.00	35.29	50.00	50.00	40.00	28.57	100.00

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์

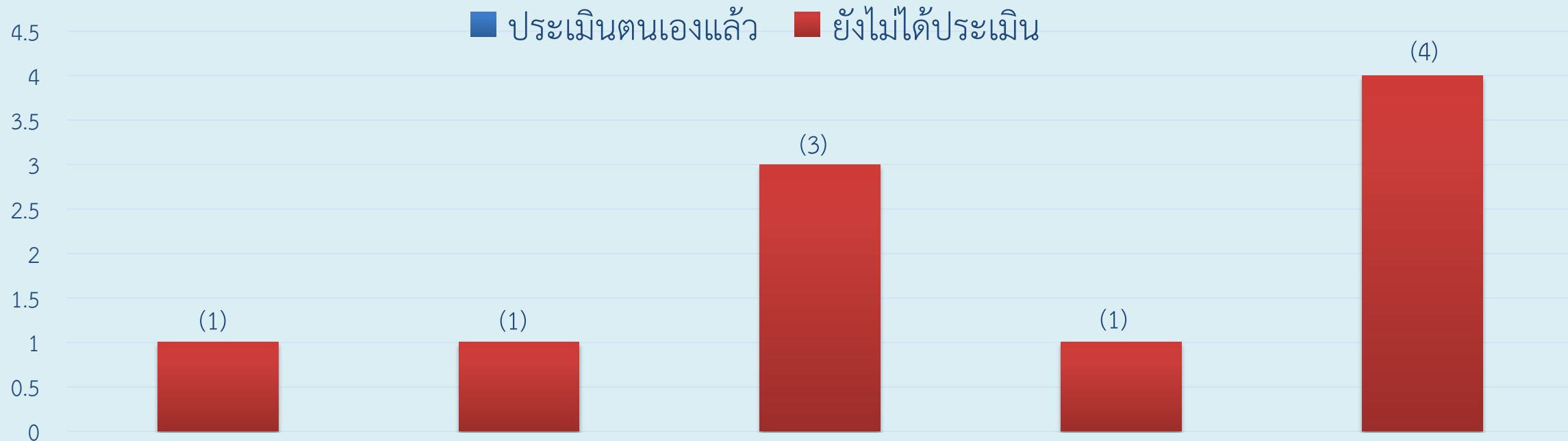
เขตสุขภาพที่ 7 จำนวน 1 แห่ง แบ่งตามจังหวัด

	กาฬสินธุ์	ขอนแก่น	มหาสารคาม	ร้อยเอ็ด
ประเมินตนเอง (แห่ง)	0	0	0	1
ร้อยละ	0.00	0.00	0.00	50.00

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์

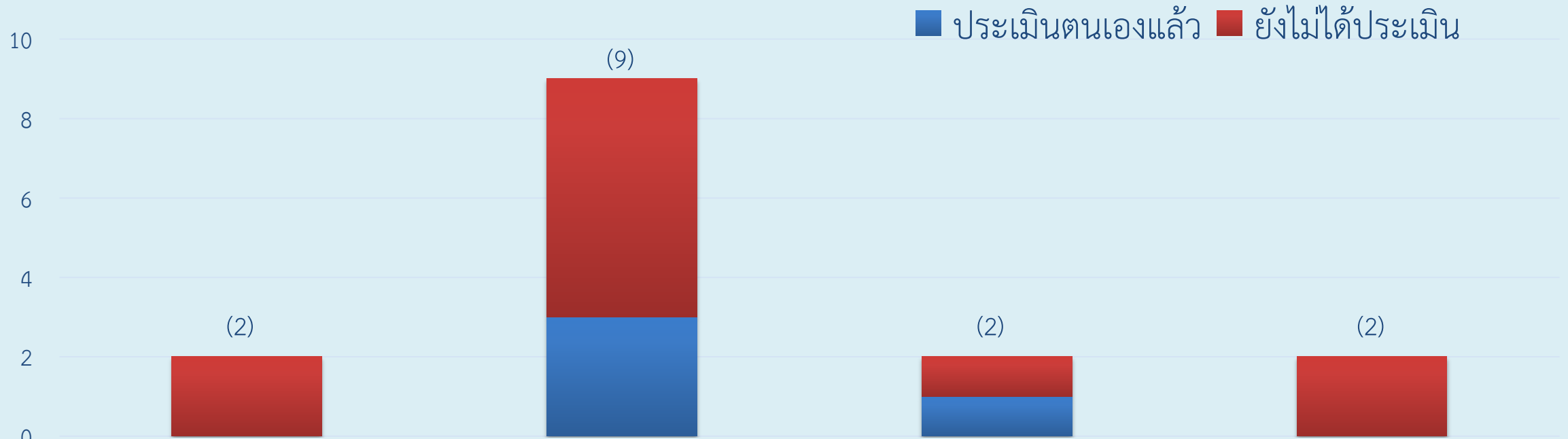
เขตสุขภาพที่ 8 จำนวน 0 แห่ง แบ่งตามจังหวัด

	เลย	สกลนคร	หนองคาย	หนองบัวลำภู	อุดรธานี
ประเมินตนเอง (แห่ง)	0	0	0	0	0
ร้อยละ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์

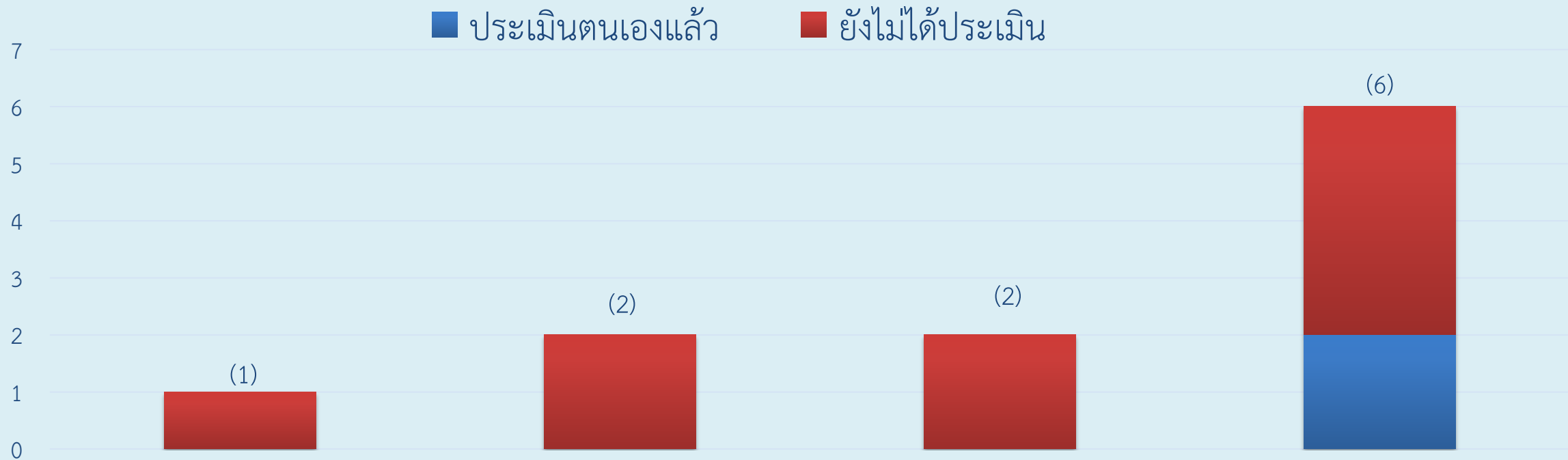
เขตสุขภาพที่ 9 จำนวน 4 แห่ง แบ่งตามจังหวัด

	ชัยภูมิ	นครราชสีมา	บุรีรัมย์	สุรินทร์
ประเมินตนเอง (แห่ง)	0	3	1	0
ร้อยละ	0.00	33.33	50.00	0.00

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์

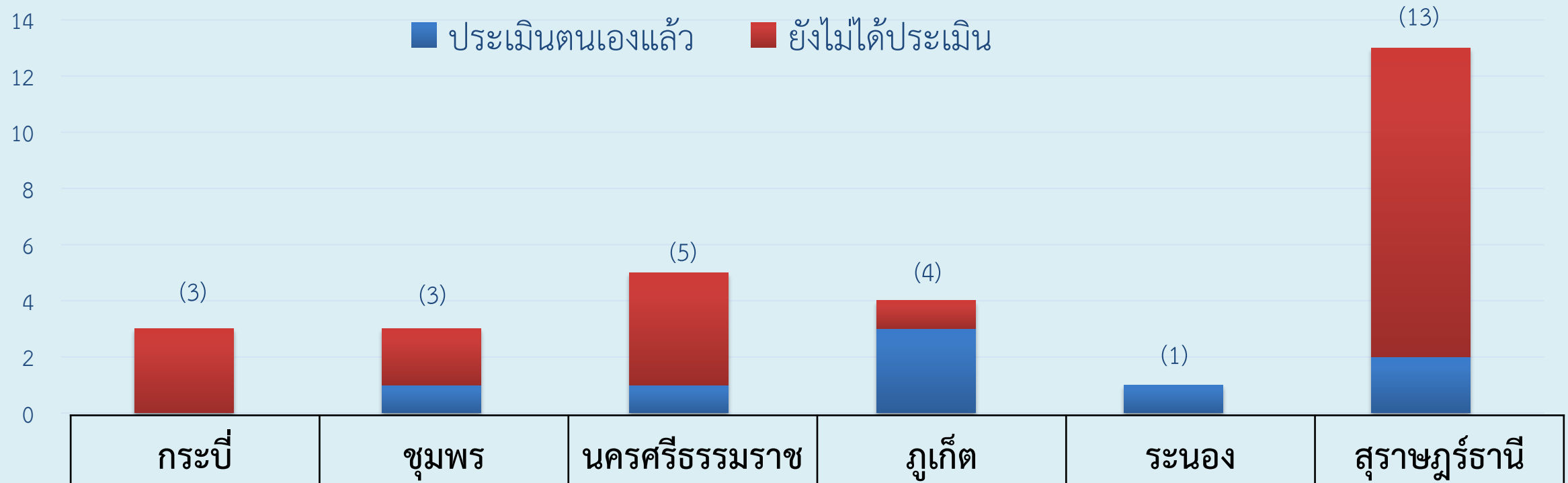
เขตสุขภาพที่ 10 จำนวน 2 แห่ง แบ่งตามจังหวัด

	มุกดาหาร	ยโสธร	ศรีสะเกษ	อุบลราชธานี
ประเมินตนเอง (แห่ง)	0	0	0	2
ร้อยละ	0.00	0.00	0.00	33.33

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์

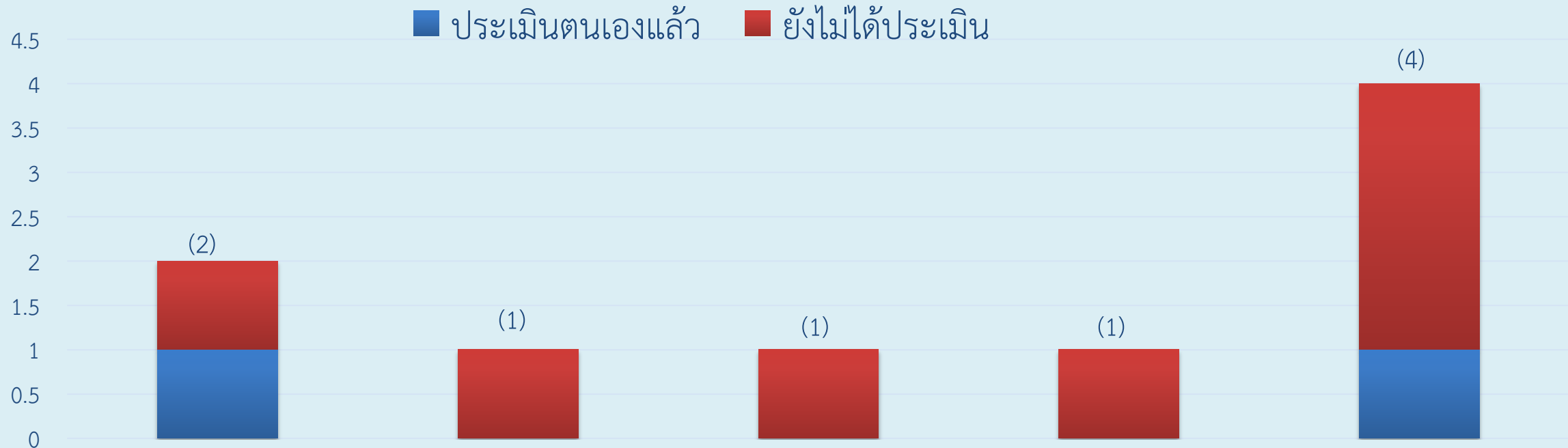
เขตสุขภาพที่ 11 จำนวน 8 แห่ง แบ่งตามจังหวัด

ประเมินตนเอง (แห่ง)	0	1	1	3	1	2
ร้อยละ	0.00	33.33	20.00	75.00	100.00	15.38

โรงพยาบาลเอกชนประเมินตนเองออนไลน์

เขตสุขภาพที่ 12 จำนวน 2 แห่ง แบ่งตามจังหวัด

	ตรัง	ปัตตานี	พัทลุง	ยะลา	สงขลา
ประเมินตนเอง (แห่ง)	1	0	0	0	1
ร้อยละ	50.00	0.00	0.00	0.00	25.00

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
DEPARTMENT OF HEALTH SERVICE SUPPORT

900 ปี
การสาธารณสุขไทย

Department Of Health Service Support

www.hss.moph.go.th

www.twitter.com/@PrHss

1426 สายด่วน
กรม สบส.

เลขที่ 88/44 หมู่ 4 ซอยสาธารณสุข 8 ถนนติวานนท์
ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี รหัสไปรษณีย์ 11000